

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOESLAVA) PARA TODA
SUD AMERICA - ORGANO DE LA SOCIEDAD YUGOESLAVA
"HOGAR POPULAR ESLOVENO"

REGISTRO NACIONAL
INTELLECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
Sucursal 19

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

Redacción
y Administración
C. RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires

PAROČNINA:

Za eno leto

\$ 8.—

Za pol leta

\$ 5.—

Za inozemstvo

2 Dolarje

Posamezni števi. 20 cts.

LETO (AÑO) III.

BUENOS AIRES, 24 DE ENERO (JANUARJA) DE 1948

Núm. (štev.) 2

Yugoslavia se Reconstruye

Durante el año fenecido, 1947, en la República Federativa Popular de Yugoslavia, se han iniciado numerosas obras de capital importancia, muchas de las cuales ya se han concluido. Todas estas obras son grandes ya sea por su número o por sus proporciones y la mayoría de ellas juegan un papel preponderante en la industrialización de Yugoslavia que se lleva a cabo en base a la técnica contemporánea.

Una de las principales obras es la fábrica de maquinarias en Železnik, la que ha sido construida en base al trabajo voluntario de la juventud popular de Yugoslavia. La producción de esta fábrica ya comienza en el presente mes de enero. Los trabajos correspondientes a la construcción de la fábrica "Prvo majaka" en la capital de la República Popular de Croacia, Zagreb, la que producirá la maquinaria chica y mediana, ya tocan a su fin y actualmente se desarrollan los trabajos de la ampliación de la gran fábrica "Djuro Djaković" en Slavonski Brod, lo que produce los elementos necesarios a la construcción de puentes, las locomotoras y la maquinaria de construcción. Durante el año pasado, también se han iniciado las obras de gran magnitud correspondientes a otras fábricas que han de producir elementos para la construcción de los vagones, vagones, etc., asimismo han sido terminados los trabajos en la ampliación de la capacidad de producción de varias otras fábricas de vagones, como las de Kraljevac i Krusevac, de la fábrica de fundiciones de Osijek y de las grandes fábricas que producen la maquinaria agrícola y otros instrumentos de Vojvodina.

En la gran fábrica de máquinas eléctricas, "Rade Končar", de Zagreb, durante el año 1947 ha sido organizada la sección para la producción de los grandes generadores y al mismo tiempo ha comenzado la producción en serie de los transformadores y artefactos telefónicos. En la fábrica "Elka" de Zagreb se ha comenzado ya con el trabajo en la sección de la producción de los cables de plomo y próximamente, también en Zagreb, estará terminada la construcción de la moderna fábrica de máquinas sembradoras. En muchos establecimientos electro-industriales han sido efectuadas reorganizaciones y modernizada la producción. En Prijedor, en la República Popular de Bosnia y Hercegovina, se levanta una gran fábrica de celulosa la que comenzará a trabajar este año. Asimismo durante el año 1947 fue terminada la construcción de una gran fábrica de azúcar y una fábrica de aceite en Vojvodina. Agreguemos a todo lo arriba expuesto, lo que representa una parte de las obras realizadas, concluidas o iniciadas durante el año 1947 en la R. F. de Yugoslavia, la construcción de la vía férrea Šamac-Sarajevo en una longitud mayor de 250 Km. realizada con el trabajo constante y voluntario de la juventud popular, y podremos observar el paso agigantado con que se van reconstruyendo los pueblos de Yugoslavia en la reconstrucción de su patria destruida por la guerra a consecuencia de la cual había quedado semi-arrasada.

Para el año que recién se ha iniciado se nuncian obras de magnitud y proporciones aún mayores que las expuestas y que tendrán una importancia más vital que las mencionadas aparte de colocar definitivamente a la R. F. de Yugoslavia al nivel de nación balcánica más adelantada; tal será la construcción de la fábrica de penicilina, que comenzará en este mes de enero para cuya instalación han llegado todos los materiales necesarios procedentes de Canadá, y la que, una vez finalizada estará en condiciones de producir penicilina que satisficará completamente las necesidades de Yugoslavia y quizás también de los demás países de la península Balcánica. Esto nos dice y confirma que Yugoslavia será reconstruida en un lapso corto y que, de una nación agrícola será convertida en una nación industrial.

J. I. V.

DELEZITE SE PUSTNIH ZABAV V "SLOVENSKEM LJUDSKEM DOMU" — COR. RAMON LISTA 5158
(Oglas na 4. strani)

MEDNARODNE VESTI

ITALIJA

Položaj Italije je zelo kritičen. Ne-popisna draginja, pomanjkanje živil, nizke plače in cela vrsta podobnih faktorjev povzroča veliko ljudsko nezadovoljstvo in stavke. Nekdaj so stavkali samo delavci v večjih industrijskih mestih, danes so se tem pridružili vsi, to je od kmeta pa do bančnega uradnika.

Današnja vlada ni sposobna uravnati razmere in zadovoljiti delovno ljudstvo, noče uničiti ostankov fašizma ne črne borze, zato pa se nahaja pred težkim problemom, katerega namerava rešiti s pomočjo Z. D. Amerike.

Pomoč ki pride od zunaj bo znala začasno rešiti vlado, delovnega ljudstva pa nikakor ne.

Novi blok. Poleg De Gasperijeve socialdemokratske stranke v Italiji, je najmočnejši "Ljudski dem. blok" sestavljen iz socialistov in komunistov. Izven omenjenih blokov je mnogo raznih nezadovoljnih, fašističnih in pol-fašističnih skupin, kateri so se sporazumeli in ustanovili novi blok v katerem je najmočnejša stranka L'Uomo Qualunque. Francesco Nitti, nekdanji prvi minister, star 79 let stoji na čelu novega bloka.

GRČIJA

Tragedija grškega naroda se nadaljuje in brezdomno ne bo prenehala, dokler se ne bo junaški narod otresel domačih in tujih krvosov ter si na to postavil domačo ljudsko vlado. To pa ni prav lahko, ker današnja protiljudska vlada prejema vsestransko pomoč od Z. D. Amerike.

Poleg vojnega materiala, višjih žančnikov in do danes 300 milijonov dolarjev, je še ves kapitalistični propagandni aparat na strani stare grške vlade. Na strani, in v vrstah Ljudske demokratične fronte pa zavedno ljudstvo, materialno slabo oboroženo toda junaško, kakor tudi duševno dovolj močno, da si bo znalo izvojevati zaželjeno svobodo.

GOVOR MARŠALA TITA V ROMUNSKEM PARLAMENTU

Povodom poseta jugosl. vladne delegacije Romunije, je bila ob tej priliki obdržana v romunskem parlamentu svečana seja, kateri je poleg naše delegacije prisostvoval tudi maršal Tito in imel naslednji govor:

"Mi smo prišli k vam, da dovršimo začeto delo, da po željah naroda živimo kakor brat z bratom, v prijateljski in splošni povezanosti.

Naša usoda je povezana in naroda Jugoslavije in Romunije bosta delovala skupno z ostalimi narodi, bolgarskim, albanskim, madjarskim in Sovjetsko Rusijo.

To kar smo mi do danes napravili, predstavljaja fronto mira, medsebojnega sodelovanja in doprinos k svetovnemu miru.

Narodi Jugoslavije so sklenili, da store vse, da se prepreči tragedija, ki so jo prestali. Zato so tudi sklenili, živeti v najboljših odnosih med posameznimi državami, potem katerih se take tragedije ne bodo ponovile. Mi delamo za mir, ker nam je potreben, če se hočemo mirno razvijati in si hočemo ustvariti boljše bodočnost. Naj nikar ne mislijo oni, ki pripravljajo novo vojno, da je to naše delo znamenje slabosti. Mi smo v prošli vojni pokazali, da se znamo žrtvovati. Zmagali smo z velikimi žrtvami in zato tudi znamo ceniti mir. Onim izzivačem, ki se danes ponovno igrajo z ognjem, pove-mo, da so časi Monakova, fašizma in zakulisnih iger končani. Mi mirno sledimo početju teh reakcionarnih klik.

Narodi, ki so pretrpeli toliko gorja, so trdno odločeni boriti se za trajen mir, saj mir pomeni srečo, tako za naš narod, kakor tudi za druge in za vse človeštvo. Kadar se na mednarodnih konferencah borimo za pošten mir, mi od nikogar ničesar ne zahtevamo kar ni našega, mi samo zahtevamo naše in da se tuji ne vmešujejo v naše stvari. Mi si bomo sami uredili svoje življenje in odnose tako, kakor je v interesu večine naroda. S tem ciljem smo se tudi zedinili. Zedinili smo se radi mirnega razvitka in utrditve svoje prave narodne demokracije, v katere bodočnost moremo mirno gledati. Sovjetska zveza in njen ogromni doprinos, je trdno jamstvo, da bomo mi dosegli svoj cilj — mir.

ODVRAČAJO JIH OD POVRATKA V DOMOVINO

Že zadnjič smo pisali, da razni ubežniki v Italiji odvrčajo ljudi, da bi se povrnili v domovino. Kljub temu pa se jih vendar precej vrne.

Pred kratkim je prispela skupina 188 oseb iz Italije in Nemčije na Jesenice. Večina teh je Slovencev. Ti povratniki pripovedujejo, da jih na vse načine odvrčajo od vrnitve domov, pač pa jim svetujejo, da se presele v Argentino. To delo opravljata duhovnika Prešeren in Kotnik.

Nek drug begunec, ki se je po 5 letnem begunstvu v Italiji povrnil domov, pravi, da so italijanske oblasti sežgale vsa pisma, ki so dospela iz domovine, da bi tako begunci ne zaznali za položaj v domovini. Tudi so jim ustaši in četniki govorili, da bodo takoj obešeni, ko se vrnejo.

Primorske Vesti

UDAREC PROTI RDEČEMU KRIŽU IZGRADNJA SVOBODNE INDUSTRIJSKE CONE

Anglo-ameriška vojaška uprava v Trstu je pričela z načrtno ofenzivo proti Rdečemu križu za Tržaško ozemlje in Socialnemu skrbstvu. Gre za socialni organizaciji, ki ne zasledujeta nobenih političnih ciljev. Okupacijska vojaška oblast hoče obema organizacijama preprečiti možnost, da bi s skromnimi razpoložljivimi gmotnimi sredstvi lajšali bedo najsiriomašnejših in najpotrebnejših. Odsek za mladinsko skrbstvo pri Socialnem skrbstvu je poslal leta 1946 v počitniške kolonije 5.928 otrok, leta 1947 pa je organiziral kolonije skupno z Rdečim križem za Tržaško ozemlje. Okoli 1500 družin prejema mesečne podpore od Socialnega skrbstva. Vojaška oblast je v nasprotju s svojimi obljubami o skrbi za dobrobit in mirno sožitje med tržaškimi narodnostnimi skupinami storila vse, da bi preprečila delovanje teh organizacij, ki združujejo v svojih vrstah Slovence ter Italijane, in ki skrbijo za izboljšanje njihovega materialnega stanja. Če vojaška oblast ni sposobna reševati težkega gospodarskega in socialnega stanja ter preprečiti bede in brezposelnosti, potem mora vsaj dopustiti delovanje teh ljudskih organizacij, ki so s svojim dosedanjim delom dokazale upravičenost svojega obstoja. Tržaške množice so javno demonstrirale proti ukrepi okupacijske vojaške uprave.

ZOPET BOMBE

18. decembra okoli 22.30 so fašistični razbojniki vrgli ročno bombo v smeri sedeža mestnega odbora Slovansko-italijanske protifašistične zveze v Trstu. Na srečo ni bilo nobene škode v prostorih SIAU, pač pa ima gostilničarka Godina Mercedes nad 10.000 lir škode. Ob 22 uri so vrgli tržaški teroristi dve bombi proti kulturnemu krožku "Raubar" na Greti. Zaradi eksplozije so se razbile šipe na štirih oknih prvega nadstropja, kjer stanujejo tri revne družine vojnih oškodovancev. Namen teh neofašističnih napadov je povsem jasen. Hoteli bi ustraševati tržaške protifašiste in vse tržaško demokratično ljudstvo, ki je že izrazilo svoj protest proti pojavom terorizma, združen z zahtevo, naj se razpustijo vsi krožki in organizacije, kjer se zbirajo atentatorji. Tržaško ljudstvo je sito praznih obljub in bo samo poskrbelo za odstranitev vseh terorističnih fašističnih napadalcev, če bo oblast zopet ostala samo pri obljubah.

TRST V MEDNARODNI PLOVBI

Paroplovna družba "American Export Lines" je ustanovila novo progo med Trstom in New Yorkom. Na tej progi bosta vozili 10.000 tonski ladji. Paroplovna družba "Puglia" bo podaljšala svoje pomorske proge do Trsta. Še nepotrjene vesti pravijo, da nameravajo nekateri krogi iz južne Italije preseliti v Trst del svojega brodogradništva. Govori se o pogajanjih za ustanovitev mešane paroplovne družbe, pri kateri naj bi bile udeležene Avstrija, Češkoslovaška, švica in Madžarska. Na splošno je opaziti, da sledijo v zadnjem času inozemski broderski krogi z velikim zanimanjem razvojnimi možnostim tržaškega prometa med Trstom in Vzhodom.

ZANIMANJE ZA TRST NARASČA

Madžarsko ministrstvo za trgovino bo poslalo v Trst gospodarsko delegacijo, katere naloga bo ustanoviti v Trstu stalni trgovski urad. Te dni je obiskala Trst poljska gospodarska delegacija s poljskim mornariškim ministrom na čelu. Ogledala si je naprave tržaškega pristanišča in se zanimala tudi za ladjedelnice v Tržiču.

Načrt za izgradnjo svobodne industrijske cone v žavljah vse bolj dozoreva. Načrt je odobrila Tržaška trgovinska zbornica. Predvidene so davčne olajšave za industrije, ki bodo nastale v industrijski coni, pa tudi možnosti carinske razbremenitve ter zagotovitev potrebnih finančnih sredstev, za takojšnje nadaljevanje del. Računati je, da bo pri izgradnji svobodne industrijske cone dobilo zaposlitev okoli 8.000 delavcev.

TRŽAŠKA PROTIFAŠISTIČNA MLADINA SE ORGANIZIRA

Te dni je bil v navzočnosti 347 delegatov z vsega Tržaškega ozemlja ustanovni kongres Zveze antifašistične mladine za Tržaško ozemlje. Na kongresu je bil izvoljen Izvršni odbor s predsednikom E. Campagno ter podpredsedniki delavcem K. Prionom, kmetico A. Božičevo, in delavcem F. Baccichijem. Kongres je sprejel sklep o sestavi statuta in organizacijskih načel Zveze antifašistične mladine za Tržaško ozemlje. Navzoči delegati jugoslovanske mladinske delegacije je v svojem nagovoru dejal, da mu je prepovedano govoriti v imenu Ljudske mladine Jugoslavije, nakar je spregovoril zelo zanimivih besed v lastnem imenu ob navdušenem priznanju vseh zbranih delegatov. V posebni resoluciji obsoja ustanovni kongres policijski teror, ki ga izvajajo proti tržaškim ljudskim množicam razne neofašistične teroristične skupine. Resolucija izraža zahtevo glede zagotovitve o zaposlitvi mestne delovne mladine ter o prepovedi zaposlitve mladine pri delu, ki ne odgovarja njenemu poklicu.

MLADINA JE UKROTLILA LIJAK

Dne 14. decembra je bila v Renčah ob zaključku regulacijskih del pri hudourniku Lijaku velika proslava. Že stara Avstrija in fašistična Italija sta obljubovali našemu ljudstvu regulacijo Lijaka. Danes je regulacija končana. Dne 15. decembra je poteklo 6 mesecev, kar so se pričela dela na Lijaku v večjem obsegu. Očistiti je bilo treba 99.137 kvadratnih metrov terena, tlakovati je bilo treba 4.000 kv. metrov. Če bi naložili izkopano zemljo na vagone, bi znašala dolžina vlaka 86 kilometrov, to je dolžina železniške proge Rakek—Trst. Prevožene samokolnice so opravile ogromno pet 11.000 kilometrov. Preko robov Lijaka ne bodo več ogrožena okoliška zemljišča. Za gradnjo gre za sluga predvsem zavednosti našega delavstva in delovnemu elanu mladine.

IZ GOSPODARSKE ŽIVLJENJA

V Mirnu pri Gorici so odprli prvo okrajno invalidsko podjetje — mizarske delavnice "Istok - Miren".

Sredi novembra se je pričel v Ložah pri Vipavi pouk na mešani kmetijski šoli vinarsko sadjarskega tipa, ki jo obiskuje 32 učencev.

Lesno produktivno državno podjetje obrata št. 10 v Ajdovščini je v novembru presešlo mesečni proizvodni načrt za 36 odstotkov.

V št. Vidu pri Vipavi je živinorejska zadruga razširila svoj delokrog na vso Gornjo Vipavsko dolino in na del Sežanskega okraja. Šteje 507 članov.

Kmečko-obdelovalna zadruga v Vipavi šteje 20 kmečkih družin s 138 ha skupnega zemljišča. V načrtu petletke ima zadruga povzdigo živinoreje na 400 goved, preureditev 10 družinskih stanovanj, nakup raznih kmetijskih strojev in nasaditev 500.000 novih trtnih sadik.

SOLKAN POTREBUJE ŽELEZNIŠKO POSTAJO

S priključitvijo je Solkan popolnoma spremenil svoje lice. Postal je gospodar-

ske, prometno, politično in kulturno središče goriškega okraja, saj so tukaj sedeži vseh oblasti in uradov. Le do goriške postaje je nekoliko predaleč, saj je do nje 3 km. poti. Solkan potrebuje svojo železniško postajo, solkanska antifašistična ženska organizacija pa si je postavila nalogo, pospešiti izvedbo tega načrta.

NAŠI POD ITALIJO

V Krminu so tudi slovenske družine kmetovalcev, kolonov in obrtnikov, ki imajo tukaj že izdajna svojo domovinsko pravico. Ciril-Metodova družba je tukaj že 1908/9 odprla slovensko šolo. Nepopolniji "Lunedì" odreja Slovence pravico do šole v Krminu. Ali naj spregovorijo še domači poštenjaki Furlani iz Krmina, ki iz srca privoščijo našim malim ljudem materinščino v šoli in cerkvi? — V števerjanu v Brdih so izvršili karabinerji preiskavo pri raznih protifašističnih števerjanskih družinah. Števerjanci so z zanimanjem poslušali poučno predavanje ing. Rustije o kletarstvu, vinogradništvu in vinarstvu. Pevska mladina se marljivo udeležuje v sportu in je že organizirala več tekem. Na podoben način je organizirana tudi mladina v Podgori, ki ima tudi svoj odsek za boksanje. Zelo marljivo deluje pevski zbor v Rupi. Odrska družina pripravlja novo igro, člani radi obiskujejo knjižnico. V Sovodnjah so se končno vendarle pojavili dvojezlični plakati. "Širokogrudnost" občine v Zagraju je bila kmalu pojasnjena: Plakati so vsebovali predpise glede davkov. Sicer se v Sovodnjah marljivo pripravljajo na dve igri, ki bosta uprizorjeni v okviru prosvetnega društva "Primorska zvezda".

IZ SLOVENSKE BENEČIJE

Ob obisku Marinonove gostilne v Azili se je sprožila nekemu karabinerju puška in ranila samega karabinerja. Prišli so drugi karabinerji ter odpeljali Severina škrinjerja in Avgusta Venturini, ki je strgal karabinerju iz rok izkaznico. Svoj čas je bilo zaposlenih v cementarni pri št. Lenartu nad 300 delavcev, danes jih je še samo 50. — Nedavno so minirali hišo Avgusta Cenčiča s črnega vrha, ki ima škode nad 100.000 lir. Karabinerji niso ničesar ukrenili, verjetno zaradi tega, ker gre za hišo zavednega Slovence. Cenčič je označil kot krivce brate Aleksandra, Viktorja in Bertija Cenčiča.

RAZNE NOVICE

— Iz umobolnice pri Sv. Ivanu v Trstu je pobegnil 50-letni Peter Ferluga.

— Kamijon se je prevrnil pri Miljah in pokopal pod seboj smrtnoponesrečenega šoferja R. Barvaninija iz Trsta.

— Po pomoti je spila čašo salmijaka 43-letna Josipina Pulin iz Trsta, ki je umrla za poškodbami.

BREZPRAVNA RAJA

Znana je usoda Slovencev Kanalske doline in Trbiža. Leta 1939 so se mnogi kanalski Slovenci, ki so bili sili fašističnega nadlegovanja in terorja, poslužili opcijske pravice ter se podali v sumljivo zavetje hitlerjevskega nacizma. Slovenci so iskali zaščito pri Nemcih Kanalske doline, saj so obvladali nemščino. Stara Jugoslavija ni pokazala nobene skrbi za kanalske Slovence, ki so živeli v obupnih prilikah, dočim se je nacistična Nemčija zala pobrigati za usodo svojih rojakov v Italiji. Številnim Slovincem ni preostalo po opciji nič drugega nego da se preselijo v Nemčijo. Fašistična Italija pa je napela vse strune, da bi Kanalsko dolino čim bolj poitalijančila. Pri tem ni izbirala nobenih sredstev. Po zlomu fašizma in nacizma je prišla Kanalska dolina v področje, zasedeno po anglo ameriških četah. Tudi sedaj so bili kanalski Slovenci zapostavljeni. Italijanski krogi so lahko po mili volji pritiskali na Slovence in priselje-

vali Italijane iz notranjosti njihove države. Angloameriški guverner je očitno podpiral italijanski živelj na škodo slovenskemu in tudi nemškemu. Po odhodu Angloameričanov je italijanska oblast zaprla Nemcem še tistih par šol, dočim jih Slovincem sploh ni priznala. V Rabilju morajo hoditi slovenski učenci v Italijanske šole. Po vseh uradih in javnih ustanovah se šopirijo samo italijanski uradniki. Značilno je nadalje, da so izbrisali iz volivnih imenikov vse tiste Slovence in Nemce, ki so 1939 optirali za Nemčijo, četudi je bila krivična pogodba razveljavljena. Prava brezpravna raja... Mnogi so namreč že prejeli dekret o zaplembi lastnine, pri tem se italijanska oblast sklicuje na svoječasne opcijske predpise, četudi so bili razveljavljeni. Ljudstvo kanalske doline živi v veliki gospodarski bedi in pomanjkanju. Za to stvar pa ne kaže sedanja italijanska vlada nobenega zanimanja.

"IZPOLNJEVANJE PRAVIČNOSTI"

Glavni stan anglo-ameriške vojaške uprave za Tržaško ozemlje je na številna protestna pisma in resolucije, ki jih je izročilo tržaško delovno ljudstvo tržaški upravi kot protest zaradi skrajno blagih obsodb in celo oprostitev ubijalcev pokojne M. Vrabčeve, izdalo poročilo, v katerem se sklicuje na "izpolnjevanje pravičnosti", kakor ga pojmujejo v demokratičnih državah in katerega smisel ima Zavezniška vojaška uprava. Tudi govori to poročilo o "smotru odstranjevanja vseh političnih strasti in predsodkov v korektni ter nepristranski uporabi kazenskega zakona." Danes je vsakemu našemu človeku na področju STO-ja povsem jasno, kakšno je to "izpolnjevanje pravičnosti, kakor ga pojmujejo v demokratičnih državah." Ob sklepu pravi to poročilo, da se vojaška uprava ne bo obotavljala sprejeti stroge ukrepe brez ozira na dejstvo, ali so dotične skupine "okužene s fašizmom, pa najsi bo že bel, črn ali rdeč." Če je Glavni stan anglo-ameriške vojaške uprave kadarkoli in kakorkoli doslej dokazal, da so njegovi pogledi in načela prav za prav identična z načeli in pogledi tržaškega fašističnega tiska, potem je to nedvomno ter nepobitno dokazal s to frazo o mešanju rdečega, belega in črnega fašizma, ki je povzeta iz šovinističnega fašističnega tiska.

PROTEST PARTIZANOV

V kulturnem krožku "čermelj" v Trstu so imeli prireditev v korist "božičnice za otroke". Okoli 23.30 ure se je z velikim treskom razpočila ročna bomba na dvorano kulturnega krožka. Ko so navzoči pričeli zasledovati zločince, ki so zbežali, so nekateri od bežečih oddali proti zasledovalcem več strelcev iz brzostrelke. Policija je poskrbela za to, da so napadalci lahko brez sledu izginili. V zvezi s tem so izdali Enotni sindikati proglas s zahtevo, da se takoj razpustijo razne šovinistične organizacije v Trstu. Zveza primorskih partizanov je objavila protest, v katerem zahtevajo, da se kaznujejo krivci.

Franc Štekar STAVBINSKI PODJETNIK

Ramón L. Falcón 6371
U. T. 64-3084

RESTAURACIJA "PRI ŠKODNIKU" Kroglišče in Keglišče Jožef Škodnik

Añasco 2652

U. T. 59-8995

INDEPENDENCIA 4202 vocal MARMOL BUENOS AIRES

Vesti iz Organizacij

"SLOVENSKI LJUDSKI DOM"

Novo izvoljeni odbor na ustanovnem obnem zboru Slov. Ljudskega Doma je sestavljen na sledeči način:

OSREDNJI ODBOR:

Predsednik: Emil Semolič
I. Podpredsednik: Ivan Pečenko (oče)
II. Podpredsednik: Mario Medvešček
Glavni tajnik: Jože Vižintin
Tajnik zapisnikar: Franc Kovač
Organizatorični tajnik: Vilibald Stanta
Pomožni tajnik: Alojz Lukežič (sin)
Glavni blagajnik: Vinko Batagelj
Podblagajnik: Franc Juren
Upravitelj: Alojz Ušaj
Arhivar: Hektor Jekše
Knjižničar in Tajnik Tiska in Propagande: Mirko Ščurk
Odgovoren za prireditve: Henrik Šuligoj
Odborniki: Viktor Černic, Metod Kralj, Slavko Turk, Štefan Lipičar, Albert Beltram, Ivan Makuc, Gašpar Štabar, Federik Vinkler, Andrej Božič, Karlo Kaluža, Franc Vouk, Mihael Križnič.

IZVRŠNI ODBOR:

Predsednik: Emil Semolič
Podpredsednik: Ivan Pečenko (oče)
Glavni tajnik: Jože Vižintin
Organizator, tajnik: Vilibald Stanta
Tajnik zapisnikar: Franc Kovač
Pomožni tajnik: Alojz Lukežič

Glavni blagajnik: Vinko Batagelj
Tajnik Tiska in Propagande: Mirko Ščurk

Osrednji odbor ima redne seje štiri-najstredne.

Izvršni odbor ima svoje redne seje vsako sredo v sedežu ulica C. R. Lista 5158.

OBČNI ZBOR PODRUŽNIC "SLOV. LJUDSKEGA DOMA"

V nedeljo, dne 1. februarja se vrši občni zbor podružnic "Slov. Ljudskega Doma" in sicer v prostorih San Blas 1951 na Paternalu in v Saavedri ulica Ramallo 4962.

Osrednji odbor Slov. Ljudskega Doma vabi vse člane in članice, ki živijo v delokrogu obeh omenjenih podružnic, da se občnega zbora udeležijo v popolnem številu.

VPISOVANJE ČLANOV IN ČLANIC

Javljamo vsem članom in članicam naših bivših društev, kakor tudi ostalim rojakom, da izpolnijo tozadevne prijave in postanejo člani Slov. Ljudskega Doma.

Prijave lahko podpišejo v kateremkoli naših sedežev.

Jožef Vižintin
t. č. tajnik

ZA DOMOVINO

"Slovenski odbor" U. S. J., ki je pričel polagoma delovati ob napadu na domovino, se je tekom časa razvil v mogočno organizacijo, katera je moralno in materialno mnogo pripomogla opustošeni domovini.

Čeprav je naša domovina v zadnji vojni proporcionalno največ utrpela je tudi v tej kratki povojni dobi z žilavo delavnostjo pod spretnim vodstvom genijalnega Tita že dvignila nivo, da ne potrebuje več naše pomoči. S tem pa ni še rečeno, da je že stoddostno vse na mestu. Ne, toda v F.L.R.J. razumejo tudi naš položaj, ki ni preveč rožnat in zato so bile z velikim aplavzom sprejete besede enega naših zastopnikov, ko je med drugim rekel: "F. L. R. J. se je že toliko opomogla, da lahko zaključite zbirko za rekonstrukcijo, skrbite pa za vaše novo društvo "Slovenski Ljudski Dom".

"Slov. odbor" U. S. J. — ko tje že znano čitateljem — je tudi doprinesel svoj del pri združitvi Slov. društev in se spojil skupno z ostalimi društvi v mogočni "Slovenski Ljudski Dom".

Ostali pa je še likvidacijski odbor, ki ima nalogo, da v redu zaključi in odda vse kar je bilo pod prejšnjim imenom organizacije nabranó. Zato tudi kar je bilo pod prejšnjim imenom nabrano, bo tudi pod istim objavljeno.

Potom bivšega "Slov. odbora" U.S.J. za rekonstrukcijo so prispevali sledeči rojaki:

Potom tov. Franca Nemanič:
 Po \$ 20.—: Matija Žepohar, Ludovik Škrinjar, Janko Kulaj, Josip Težak, Franc Levpušek, Emil Pernarčič, Anton Škrinjar, Feliks Janežič, Anton Bajuk, Matija Starc, Jakob Bratanič, Josip Rijavec, Janko Badovinac, Ilija Hranilovič, Josip Macevič, Karel D. Mrzлак, Ilija Beg, Janko Beg, in Jurij Muzar.

Po \$ 25.—: Franc Nemanič, Miloš Jeleničič, Janko Bratežič, Nikola Cucič.
 Skupaj \$ 480.—.

Potom tov. Janka Badovinac:
 Po \$ 20.—: Ilija Hranilovič, Janko Badovinac.
 Skupaj \$ 40.—.

Potom tovarišev O. Stanta in A. Milost:
 Po \$ 100.—: Fran Humar.

Po \$ 50.—: Ivan Kožuta, Družina Pesničar, Odon Stanta, Ferdinand Cotic, in

tako da trenutno je izgledalo, kot da se nahajamo že v naši ljubljenski domovini.

Med navzočimi je vladalo bratstvo in zadovoljstvo tako, da nismo niti za trenutek pozabili na domovino, za katero smo tudi to pot pripravili \$ 201.60.

*

Za rekonstrukcijo nabrano potom tov. Franca Zgonik:

Po \$ 20.—: Karel Dragan, Franc Remec, Štefan Golob, Izidor Badarič, Anton Merljak, Maks Bune, Luis Biekar.

Po \$ 30.—: Josip Kovačič.

Nabrano po tov. Karlu Mučič:

F. M. \$ 100.—; Jorge Kobelič \$ 20.—.

POLOŽITEV TEMELJNEGA KAMNA

V nedeljo 11. t. m. je slovesno položilo temeljni kamen za svojo novo zgradbo tukajšnje Jugoslovansko društvo Vzajemne pomoči na Boki.

Tej slovesnosti je prisostvoval naš minister g. Francé Pire, zastopniki naših organizacij in mnogo tukajšnjih jugoslovanskih priseljencev.

ZA REKONSTRUKCJO

Slovenskemu Ljudskemu Domu je izročila bivši Slov. Odbor U.S.J. vsoto \$ 5.360.— nabrano za rekonstrukcijo.

Blagajnik.

Ko je še obstojal smo pri Slovenskem Svetu prejeli od U.S.J. Slov. Odbor vsoto

\$ 6.900.— nabrano za rekonstrukcijo Jugoslavije.

IZ MAR DEL PLATA

Tov. Furlan Maks je daroval potom U.S.J. \$ 100.— za rekonstrukcijo Jugoslavije.

POSNEMAJTE

Tovarišica Sonja Golja se trudi in vedno pomaga za napredek SLOVENSKEGA GASA. Izročila je upravi \$ 100.—, katere je nabrala za tiskovni sklad našega lista.

Tovarišici Sonji se najlepše zahvaljujemo za njeno požrtvovanje.

ZA TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI

K. Pak	\$ 1.—
R. Brišek	" 2.—
M. Sosič	" 2.—
J. Gec	" 2.—
Fr. Lavrenčič	" 2.—
L. Podgornik	" 2.—
A. Kurinčič	" 2.—
Sonja Golja nabrala	" 100.—
K. Anzelin	" 2.—
Fr. Golja	" 2.—
José Husu	" 2.—
Lud. Černigoj	" 12.—
Fr. Paglavac	" 1.—
Štefan Klanjšek	" 2.—
José Božeglav	" 2.—
Od prej	" 385.—
Skupaj	\$ 521.—

Pustne Plesne Zabave

SE BODO VRŠILE V

SLOVENSKEM LJUDSKEM DOMU

ULICA C. R. LISTA 5158

7.

8.

9.

10.

14.

15.

FEBRUARJA

SVIRAL BO "SAMČEV" KARAKTERISTIČNI ORKESTER.

PRIREDITVENI ODBOR.

Štefan Ogulč.

Po \$ 30.—: Leopold Furlani.

Po \$ 25.—: Venceslav Ličen.

Po \$ 20.—: Franc Birsar, Silvo Pahor.

Josip Koran, Jelka Humar, Aldo Pavšič,

Stanislav Ostrouska, Marij Krušec, Franc

eban, Josip Škodnik, Stanislav Groser, Jo-

sip Markič, Ernest Gregorič, Stanislav

Marc. Skupaj \$ 735.—.

Potom tov. Ivana Tomažič:

Po \$ 50.—: Anton Bembič.

Po \$ 40.—: Anton Rotar in Ivan Man-

koč.

Po \$ 30.—: Juan Sabec.

Po \$ 25.—: Miroslav Pertot.

Po \$ 20.—: Avgustin Trobec, Vladimir

Stanič, Anton Lenarčič, Josip Udovič, Ka-

rel Kondare, Vinko Rožič, Juan Mokole,

Jože Kresevič, Anton Toplikar, Franc Gru-

den, Ivan Fabijan, Ladislav Toplikar, Ci-

ril Bolé, Alojz Suban, Marko Tomsič, An-

ton Gril, Viktor Hrovatin, Ivan Senkinc

in Ivan Adam.

Skupno nabrano potom tov. Iv. Tomažič

\$ 585.—.

*

Popravek.

Kot so čitatelji opazili v 20. št. "Slov. Glasa" so se vrinile neljube pomote, katere rade volje popravimo. In sicer pod nabranim, potom tov. Franca Mohorčič, bi se moralo pravilno glasiti: Po \$ 80.— (in ne 70): Franc Širgelj. V odstavku po \$ 20.—: namesto Albert Breclj in Anton Breclj,

pravilno je Albin Breclj in Anton Krebelj, Emilija Ražem in ne Emil Rožen, Gustiša in ne Gustič, Palek in ne Polik, Koc in ne Koč. Skupna svota zadnje pole ostane neizpremenjeno, to je \$ 730.—.

IZ SAN MARTINA.

V smislu medsebojnega spoznavanja in širjenja delovanja za v pomoč domovini se je vršil dne 22. nov. lanskega leta prvi "Lunch" organiziran po "Slov. pododboru". Udeležba je bila precejšnja. Čistega dobička \$ 166.55, ki so namenjeni sirotam v domovini.

*

Praznovanje obletnice ustanovitve

Dne 20. decembra smo praznovali prvo obletnico ustanovitve "Slov. pododbora". V ta namen smo priredili običajni "lunch" in za tem ples, pri katerem ni manjkalo tudi naših slovenskih komadov (skladb),

SLOVENSKI GLAS

Propietario: Sociedad Yugoslava "HOGAR POPULAR ESLOVENO"

CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAV ŠKOF — Administrador: METOD KRALJ

ZASTOPNIKI:

- Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Stefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larafaga 2235.
 Za Saavedro in okolico: Viktor Metljak: Ramallo 4962.
 Za Mar del Plata: David Grilj, Calle 90 No. 58 — Mar del Plata.

Buenos Aires, 24 de Enero de 1948

No. 2

Velikanske uspehe bo Jugoslavija dosegla s petletnim planom

Vsem je znano, da je bila po zadnjem svetovnem klanju Jugoslavija ekonomsko popolnoma uničena. Porušenje mest, vasi, železnic in raznih prometnih sredstev, nižanje splošne produkcije, kjer je treba prišteti tudi veliko število človeških žrtev, je postavilo Jugoslavijo pred odločno vprašanje: zbrati vse svoje moči in delati za obnovo ali hirati in propasti.

Jugoslavija je vstala takoj po vojni in ni nalezela na one notranje ovire in zmesnjave, na katere so naletele skoraj vse druge države in katerih se še danes ne morejo rešiti. Zbrala je vsa sredstva in delovne moči ter pričela z obnovo.

Da se je v Jugoslaviji takoj pričelo z delom za obnovo so na to vplivale temeljne politične, ekonomske in socialne spremembe. Jugoslavija se je spremenila v federativno ljudsko republiko, katere vodstvo je prišlo v roke onih, ki so vodili osvobodilno vojno. Ljudstvo je že takoj ob pričetku osvobodilne vojne zavrglo stare oblike oblasti ter je že med vojno pričelo graditi temelje novi, ljudski oblasti in novi državni organizaciji.

Treba je tudi pogledati kakšna je bila slika stare Jugoslavije. V Jugoslaviji so do vojne imeli svoje koncesije nemški, avstrijski, madžarski, angleški, francoski in razni drugi kapitalisti, ki so nalagali svoj kapital v Jugoslavijo da jim je donasal velikanske dobičke. Mednarodni konzorciji, katere so vodili izkoriščevalci in prebrisani politiki so ovirali razvoj narodne industrije; kakor tudi izkoriščanje lastnih bogatih rudnikov. Močne družbe Shell in Standard Oil sta imeli monopol na nafto in benzin in se na vso moč trudila, da bi obdržale visoke cene za nafto, petrolej, benzin; itd., katere produkte sta uvažala iz svojih in drugih držav. Ne samo, da niso hoteli sami odkriti v Jugoslaviji vrelce nafte, temveč so to vsakemu onemogočali. Nešteto dokazov priča, kako strašen je bil zločin bivših voditeljev Jugoslavije, ki so očitno uničevali državo, ko so prodajali narodna bogastva za slepo ceno tujcu.

Da bi se ne nadaljevala brezsrčna oblika izkoriščanja delavcev in ropanja bogatih neder zemlje je bila potrebna nujna industrializacija države in nacionalizacija velikih podjetij, prometa, bančnih zavodov in splošne produkcije. Po takih preuredbah se je čutilo potrebo nekega glavnega plana. Da se tudi Jugoslavija ekonomsko dvigne si je ljudstvo začrtalo svoj petletni plan.

Petletni plan je torej vzrastel na vzpodbudo ljudskih množic in katerega se je pričelo izvajati ravno pred letom dni. Čeprav se je zdel na prvi pogled težko uresničljiv vidimo, da se je v enem letu doseglo velikanske uspehe, ki so jamstvo, da se bo petletni plan ne samo izpolnil, temveč celo prekosil. Delovno ljudstvo v Jugoslaviji z vso vnemo uresničuje petletni plan, ki bo znatno dvignil bogastvo države, pri delu tekmuje in se kosa, da bi si čim prej ustvarilo lepše in boljše življenje. S tekmovanjem se je doseglo zmago v prvem letu petletke. Kaj pomeni ta zmaga nam povedo samo nekatere številke.

Celotna vrednost proizvodnje je prekoračila že za 22 % vrednost predvojne proizvodnje. Vrednost celotne industrijske proizvodnje države pa je prekoračila predvojni obseg za 67% kljub težavam s surovinam, električno energijo itd.

Celotna vrednost gradbenih del je bila v letošnjem letu za 56% večja kakor v letu 1946. in do 70% večja kakor v letu 1939. Proizvodnja republiške industrije v Sloveniji je narasla za 50% v primeri s predvojnimi obsegi, lokalna industrija pa se je povečala za 50% v primeri z letom 1946. V prometu je pa 20 % prekoračen predvojni prevoz blaga izražen v tonah.

S kakšnim interesom sodelujejo delavci pri proizvodnji nam kažejo uspehi naših izumiteljev, racionalizatorjev in novatorjev. Samo v prvem polletju tega leta so delavci, inženirji in tehniki predložili 26.833 raznih novatorskih, racionalizatorskih in izumiteljskih predlogov, ki jih je bilo sprejetih in dejansko izvedenih v proizvodnji 20.212 ali 80%. To je tudi v veliki meri pripomoglo, da so se občutno znižali proizvodni stroški v industriji, tako v lesni industriji za 12%, v živilski za 11.4%, v usnjarski za 9 odstotkov, v gradbeni za 10 odstotkov, v kovinski za 6 odstotkov itd. Zaradi teh uspehov je tudi narodni dohodek samo v našem republiškem gospodarstvu narasel na 13 milijard 600 milijonov dinarjev, kar pomeni, da je za 9% prekoračil narodni dohodek iz leta 1939.

Te številke rasti Jugoslovanskega narodnega bogastva nam kažejo, da gre v gospodarskem razvoju hitro navzgor in da bo ta naglica z vsakim dnem večja. Rast narodnega bogastva pa obenem že omogoča tudi dviganje

OTON ŽUPANČIČ

Naš pesnik Oton Župančič praznuje 23. januarja svoj rojstni dan. Rodil se je v Vinici v Beli Krajini, leta 1878, t. j. pred sedemdesetimi leti.

Ker je Oton Župančič največji živeči pesnik je naša dolžnost, da se ga ob tej priliki spomnimo.

V prihodnji številki Slov. Glasa mu posvetimo več prostora, ker potreben material nam je došel prepozno za današnjo številko.

POŠILJKA V JUGOSLAVIJO ODPOSILANA

Koordinacijski Odbor za Pomoč Jugoslaviji, sporoča, da je z ameriškim parnikom "Fastport" bila odposilana osma pošiljka raznega blaga v Jugoslavijo.

Pošiljka je znašala 116 zabojev, v katerih je bilo 2.323 zabojev raznega blaga.

Pošiljatev je bila zavarovana pri družbi "La Continental".

ZALOŽNIŠKO DELO DRUŽBE SV. MOHORJA PO OSVOBODITVI

Ko je narodna vlada Slovenije po osvojitvi dovolila delovanje Družbi Sv. Mohorja, upoštevajoč njeno dolgoletno kulturno in vzgojno poslanstvo med ljudstvom, je Družba v nekoliko skrajšanem obsegu obnovila svoje založniško delo, ki ga je vršila pred vojno.

Za leto 1945 je izdala tri redne knjige in sicer: 1. *Koledar Družbe Sv. Mohorja za leto 1946* s številnimi sodobnimi aktualnimi in leposlovnimi prispevki; 2. *Julija Bračič, Zaprti vrata* (Slovenske večernice 97), izvirna povest s problemom "Tete" pri hiši; 3. *F. S. Finžgar, Pod svobodnim soncem*, I. del (Mohorjeva knjižnica, 124). — Knjige so obsegale petdeset pol v osmerki in so izšle v nakladi 65.000.

Za leto 1946 je izdala štiri redne ter dve doplačilni knjigi, in sicer redna: 1. *Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1947* z običajno vsebino; 2. *Lojze Remec, Opustošena brajda in Prežihov Voranc, Stari grad* (Slovenske večernice 98), izvirna povest in novela iz nemške okupacije; 3. *F. S. Finžgar, Pod svobodnim soncem*, II. del (Mohorjeva knjižnica, 125); 4. *Marjan Mušič, Obnova slovenske vasi*, strokovno delo, opremljeno s številnimi kulturno-zgodovinskimi ilustracijami in podrobnimi gradbenimi načrti za prihodnost; doplačilni: 1. *Družinski molitvenik* in 2. *Katoliška katekizma*. — Redne knjige so obsegale osemdeset pol v osmerki in so izšle v nakladi 50.000.

Za leto 1947 je izdala štiri redne knjige, in sicer: 1. *Koledar Družbe Sv. Mohorja za leto 1948* z običajno vsebino; 2. *Stanko Cajncar, Po vrnitvi* (Slovenske večernice 99), izvirna dela, povest iz dobe po osvoboditvi; 3. *Skozi trpljenje v lepše življenje* (Mohorjeva knjižnica, 123) z opisom trdega življenja na otoku Pagu pred vojsko (Hinko Vilfan) in črticami iz okupa-

ISTRIJANSKO UDRUŽENJE

Organizira svoj DRUGI

VELIK PIK-NIK

kateri se bo vršil v

NEDELJO, 1. FEBRUARJA

v Recreo "OMBU" v Quilmesu.

Sodelujejo sledeča društva:

U. S. J. - Istrski Odbor in Pododbor.

U. S. J. - Pododbor Berisso, Podruž.

Piñeyro, Odbor Dock Sud; Istrsko dru-

štvo Samopomoči Dock Sud, in Istr.

Samopomoč iz Berissa.

Vršile se bod razne igre in ples. Svira istrska godba in plošče.

Vse rojake in rojakinje vabi

ISTRSKI ODBOR

cije (Jože Kroflič); 4. *Josip Štrekelj, Vrtnarstvo*, strokovno poučno delo. — Knjige so obsegale nad šestdeset pol v osmerki in so izšle v nakladi 50.000. — Napovedani doplačilni knjigi: 1. *Sveto pismo nove zaveze in Bog s teboj*, bosta izšli kasneje.

Za leto 1948 bo Družba izdala štiri redne knjige in eno doplačilno, namreč: redne: 1. *Koledar Družbe Sv. Mohorja za leto 1949* z običajno vsebino; 2. *Slovenske večernice št. 100* z izvirno povestjo; 3. *Mohorjeva knjižnica, 126* z izvirno povestjo; 4. *Jože Klemenčič, Šadjarstvo*, strokovno poučno delo; doplačilna knjiga: *Dr. Janžekovič, Od vede do vere*.

FIDEOS FRESCOS

de NATALIO DOMINI

Bazarco 3425

U. T. 50-8913

RESTAURANT

MIRO MERKUR

LORIA 472

KROJAČNICA

Franc Melinc

Paz Soldam 4844

U. T. 59-1356

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odkodnine, Odslovitve, Nezgode,

Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije

Urardne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8

Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)

T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

MEHANIČNA DELAVNICA JOSIP HLAČA

Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

življenjske ravni našega ljudstva. Naši delovni ljudje že neposredno čutijo izboljšanje življenja slehernega človeka. Tudi o dviganju življenjske ravni nam govore številke. Povprečno realna plača delavca se je dvignila v letu 1946. za 28 do 36% v primeri z letom 1939. in se je prav toliko seveda dvignila tudi kupna moč delavcev in nameščencev. Delavci v Sloveniji so izkoristili 2.325.000 delonih dni dopustov, število prodanih sedežev v gledališču se je dvignilo v letu 1947, za 36% v primeri z letom 1939., število prodanih sedežev v kinematografih je v letu 1947, naraslo na 4.864.000, število osebnih voženj na železnici pa je preseglo za 40% število iz leta 1939. Ti podatki so obenem najboljši odgovor vsem tistim ljudskim sovražnikom, ki so petletko slikali kot nekaj strašno črnega, nekaj kar bo ljudstvo drago plačalo itd. Naše ljudstvo danes dobro ve, da pomeni petletka njegovo boljšo bodočnost, zato se bo z enako in še večjo vztrajnostjo borilo za njeno uresničenje. To tembolj, ker dobro vidi, kaj prinaša anarhično kapitalistično gospodarstvo delovnemu ljudstvu v zapadnih državah, kjer stavkajo in se borijo milijoni delavcev proti krivicam kapitalistov in tujih zaslužnjakov.

Delovno ljudstvo nove Jugoslavije se zaveda vseh težav, ki jih čaka, a je globoko prepričano, da bo s pomočjo ljudskih sil uresničilo to, kar je vodi k srečnejši in lepši bodočnosti.

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

SE HA CONSTITUIDO LA COMISION JUVENIL DEL
"Slovenski Ljudski Dom"

Después de tanto tiempo, de tantas luchas y sacrificios, hemos llegado a la meta ansiada. Con gran alegría hemos visto como, en Asamblea General Extraordinaria, la Juventud Eslovena constituyó su Comisión Juvenil, la que será la encargada de trabajar por la solución de los problemas que afectan a nuestra juventud.

Como se había programado, el 10 del cte. mes se reunió un grupo numeroso de jóvenes que acudieron a la citación de la C. D. del Slovenski Ljudski Dom. Hemos visto a 70 muchachos y chicas, reunirse en la sede de Simbrón 5148 — la que será la futura casa de la Juventud Eslovena según el propósito de la C. D. de nuestra Sociedad — para tratar la forma de constituir su organismo directivo, iniciando, de esta manera, una nueva fase en nuestra actividad juvenil.

Correspondió iniciar la sesión al Presidente del "Slovenski Ljudski Dom", compatriota Emilio Semolič, quien, con expresivas palabras hizo públicas las intenciones de nuestros mayores para con nuestra juventud, diciendo, entre otras cosas, que los jóvenes son la esperanza de nuestra Sociedad, y que, en tal carácter, deben tomar la responsabilidad que les corresponde de acuerdo a sus futuras tareas.

Se eligió, seguidamente, como Presidente de Mesa, al compañero Ludovico Cotič y en calidad de Secretario de Actas al compañero Bernardo Kaučič, quienes, juntamente con los compañeros Antonio Oreb y Martinovič, representantes de la Fed. Juv. Yugooslava, presidieron la Asamblea.

La palabra fué cedida al compañero V. Stanta, Secretario de Organización del "Slov. Ljuds. Dom", quien explicó la nueva situación en que se encuentra la Juventud. Por último, el compañero Antonio Oreb, en nombre de la Federación Juvenil Yugooslava, como Secret. de Organización del C. C. de la misma, expresó sus más fervientes deseos por el éxito de la futura Comisión Juvenil. Asimismo dijo que, al igual que la Juventud de la Madre Patria, abrigaba la convicción de que la Juventud Eslovena constituiría sus brigadas de trabajo para la construcción de la Casa de la Juventud.

Se constituyó seguidamente, la Comisión Electoral, que tuvo por funciones escrutar los votos emitidos en favor de los candidatos que fueron propuestos. Por último, luego de una breve discusión de la futura labor, cerró el acto el compatriota Emilio Semolič, deseando el más franco de los éxitos.

Con esta Asamblea, la Juventud Eslovena abre otro capítulo en su vida, capítulo que esperamos estará lleno de grandes acontecimientos, tal como corresponde a la unificación que con este acto pasó de las palabras a los hechos. Si bien era el deseo de todos los jóvenes llegar a esta conclusión, hubo antes que vencer dificultades sobre todo morales, que solo fueron vencidas con el tiempo y el deseo de toda la juventud.

Tenemos la experiencia de la Central Juvenil Eslovena, organismo en el que habíamos depositado toda nuestra con-

fianza, como que estaba destinado a llevar a cabo el programa que el mismo elaboró. Ella nos ha dejado una experiencia que nos enseñó que como nuestra organización se encontraba constituida, no permitía el cumplimiento del plan elaborado. Se imponía un cambio, y un cambio radical. En efecto, teníamos cinco Comisiones Juveniles diferentes, todas impotentes para las grandes realizaciones, pero igualmente celosas de su autodeterminación, lo que traía como consecuencia que todas las decisiones tuvieran que ser discutidas por lo menos 3 veces y en 3 lugares distintos antes de ser llevadas a la práctica. Esto lógicamente traía como consecuencia un atraso considerable en tiempo, lo que hacía que el calor y entusiasmo producido por una buena proposición cayesen en el vacío.

La reorganización vino con la Asamblea General del día 10. Se unificaron las comisiones es una sola Comisión única, amplia, con sub-comisiones capaces de funcionar independientemente, en donde tienen lugar todos los jóvenes que desean trabajar para nuestra nueva entidad "Slovenski Ljudski Dom".

Se hace necesario, ahora más que nunca, llevar al máximo nuestra actividad cultural, artística y deportiva. Estamos en condiciones de hacerlo pues tenemos todos los medios necesarios para tal fin. Solo resta demostrar que realmente existe una voluntad firme puesta al servicio de nuestra colectividad, de nuestro progreso en todos los campos.

La nueva Comisión Juvenil del Slovenski Ljudski Dom sabrá responder.

COMISION JUVENIL DEL "SLOVENSKE LJUDSKI DOM"

Secretario General: Rafael Čebon
Secretario Correspondencia: Sonia

Kralj
Secretario Organización: Rodolfo Mermolja

Secretario Actas: María Ivančič
Tesorero: José Bergoč
Pro-Tesorero: Fco. Mohorčič

SUB-COMISION DE CULTURA:

Responsable: Alejandro Gjurkovič;
Vocales: Adriana Baretto, María Giomelli, Vicenta Štolfa, Luis Pečenko, Boris Zlobec.

SUB-COMISION DE FIESTAS:

Responsable: Zorko Bavčar;
Vocales: Ricardo Bevič, Antonio Znidarski, Boris Ličen, José Persa, Tihomil Rojc.

SUB-COMISION DEPORTES:

Responsable: José Strašak;
Vocales: Eduardo Mozetič, Carlos Jančič, Luis Pičulin, Carlos Lojk, Dora Kariz, Mario Biecher.

PRENSA Y PROPAGANDA:

Responsable: Silvano Komavli;
Vocales: Emilia Grgič, Sonia Golja, Albina Jursinovič, Elena Božič, María Kastelich, Erminia Bevič.

DELEGADO P. JUV. YUGOESLAVA:
Alfredo Kovačič.

NA DELO ZA NAS "SLOVENSKE LJUDSKI DOM"

Poteklo je komaj mesec dni od kar se je vršil občni zbor naših društev, kjer smo ustanovili enotno društvo SLOVENSKE LJUDSKI DOM. Vsi smo navdušeni pričakovali tega dneva, ker želeli smo skupnosti in tajili ne bomo, da nas je tudi obvladoval nek strah, da bi ta dan nastal med nami kak nespornost, ki bi mogla ovirati našo združitev. Naš strah je bil pa prazen, ker članstvo naših društev se je udeležilo občnega zbora v velikem številu in zavedajoč se važnega zgodovinskega koraka, smo ta dan in brez nobenih ovir postali enota in ustanovili Jugoslovansko Društvo SLOVENSKE LJUDSKI DOM.

Vsi, ki smo bili na občnem zboru prisotni ne bomo nikoli pozabili lepo zveče besede, katere je izgovoril izvoljeni predsednik tov. Semolič, ko je rekel: "Proglasim, da je SLOVENSKE LJUDSKI DOM edina slovenska organizacija v Buenos Airesu." Z veseljem in velikimi ovacijami je članstvo to odobraval.

Komaj mese dni je torej od kar obstaja SLOVENSKE LJUDSKI DOM in že imamo lepe dokaze o uspešnem delovanju.

Prvi dokaz je prireditve Silvestrovega večera, ki kljub slabemu vremenu so bili prostori Cluba Estudiantes popolnoma napolnjeni. Prireditve se je udeležilo članstvo vseh naših prejšnjih društev in to brez izjeme. Skupno smo se zabavali, kot ena velika družina v domačem krogu. Ob nastopu novega leta smo si prijateljsko stiskali roke želeč si vse najboljše in spomnili se tudi SLOVENSKEGA LJUDSKEGA DOMA in si v našem bodočem delovanju želeli največjega uspeha. Želeli smo, da bi naše društvo v najkrajšem času postalo močno tudi po številu članstva. Slovenski izseljenci se zavedajo svojih dolžnosti in bodo na vse načine moralno, kakor tudi materialno podprli naše edinstveno društvo.

Drugi dokaz uspeha je bil naš PIK-NIK, ki tudi kljub slabemu vremenu se ga je vdeležilo veliko število naših članov in prijateljev iz mesta in okolice. Lepo in senčnato zemljišče je bilo skoraj premajhno. Opazilo se je, da so se zbirale majhne skupine in njih govor se je nanašal na SLOVENSKE LJUDSKI DOM. Vsak je izrazil svoja mnenja o čimboljšem bodočem delovanju in mnenje vseh je bilo, da mora naše društvo postati stolp naše naselbine in katero moramo vsi podpirati in pomagati.

Tudi velik dokaz za naše bodoče delovanje je, da je naš mladinski odsek imel svoj sestanek, katerega se je udeležilo res veliko število naše mladine.

Na tem važnem sestanku smo izvolili odbor mladinskega odseka, ki bo v naprej deloval za napredek in procvit našega SLOV. LJUDSKEGA DOMA. Naša mladina mora postati udarna brigada novega društva, da bo postala s časom voditeljica SLOV. LJUDSKEGA DOMA.

Zadnji in morda najpomembnejši je pa dokaz, kako vsi naši rojaki podpisujejo prijave, da postanejo člani SLOVENSKEGA LJUDSKEGA DOMA. Imamo prijave naših rojakov, kateri niso bili do danes še vpisani v nobeno naše društvo in sedaj radevoljno se prijavijo, da se priključijo k naši veliki družini.

Zaman je že, da sklepajo in se trudijo naši sovražniki, kako bi združitev preprečili in razbivali. Zaman je, da nam želijo poraza, ker naši zavedni voditelji in članstvo bom čuvali SLOVENSKE LJUDSKI DOM pred sovražniki in postali bomo trdni kot stoletni hrast, ki ga najmočnejši vihar ne izruje in niti ne omaja. Povzdignili bomo naše društvo do vrhunca in postalo bo kašipot v našem izseljeništvu. Večkrat sem že omenila, da smo z našo združitvijo ustanovili združeno fronto, kjer bomo dosegli najslajnejše uspehe. Dolžnost vseh onih, ki ljubijo našo domovino je, da postanejo člani SLOV. LJUDSKEGA DOMA, da postanemo velika izseljeniška družina. Tu se nismo borili proti okupatorju, a skupno se bomo borili proti našim sovražnikom, izdajalcem našega naroda, katerih posel ni uspel v domovini in so sem prispeli za nadaljevanje svoje delo. Zavedajo pa naj se ti "gospodje", da zastoni bijejo z glavo ob zid, ker njihovi nameni se bodo izjalovili. Razbili si bodo glavo, a ostala bo naša neporušljiva trdnjava SLOVENSKE LJUDSKI DOM.

Sonja Golja

Restavracija

A. BENULIČ & KRESEVIČ

Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU
"PACIFICO"
Anton Bojanovič
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc
Villarreal 1476 U. T. 54-5173

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulín

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50 - 3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Martín

La Juventud y la Nueva Yugoslavia

Informe presentado por Rato Dugonjić, Presidente del Consejo Central de la Juventud Popular Yugoslava, al Tercer Congreso de la organización, ocasión en la que fué elegido por unanimidad para el cargo que ocupa.

(Continuación)

"LA VIA FERREA DE LA JUVENTUD" — LA MAS IMPORTANTE OBLIGACION QUE LA JUVENTUD HA TOMADO HAS- TA AHORA.

No hay duda de que la más importante obligación que la organización de la juventud ha asumido hasta aquí, es la construcción de la vía férrea denominada "de la juventud". Los preparativos y los trabajos cumplidos muestran bien que se puede ejecutar una tarea tan importante, tan vasta y difícil, que es la causa de toda la organización, de toda la juventud. Pues, eso es la línea de Banovici-Breko. Más de 2000 jóvenes han inscripto para el primer equipo de trabajo, sobrepasando el número necesario previsto, cantidades enormes de materiales han sido transportados en 20 días. Los trabajos ya han comenzado. Solamente, no debemos cerrar los ojos delante las dificultades.

"La Vía Férrea de la Juventud" es una tarea difícil y grandiosa, que no permite dejar nada al azar, es una empresa que exige una organización como un monstruo, que no sufra ninguna negligencia, que demande una disciplina rigurosa. Esas son precisamente las dificultades que nos esperan en esta empresa, es con la vitalidad que nosotros debemos sobrepasarla, la variedad de problemas que nuestros jóvenes y sus dirigentes deberán resolver, que harán que esta gran empresa será para nosotros al mismo tiempo una gran enseñanza que nos dará grandes experiencias no solamente en la construcción de vías férreas, de rutas y otros trabajos semejantes sino también para todo otro trabajo que emprenderemos.

Los trabajos de la "Vía Férrea de la Juventud" deberán ser objeto de profundos estudios de toda la organización y las experiencias que serán adquiridas deberán ser para el bien común de todas nuestras organizaciones. En primer lugar viene la cooperación con nuestros técnicos y esto ha sido bien agenciado el comienzo. Es cierto que nuestros camaradas más viejos, los ingenieros y los otros especialistas de la técnica aceptaron y utilizaron con satisfacción todas las ventajas que les ofrece la nueva forma de trabajar con un número enorme de jóvenes entusiastas que no conocen los obstáculos, donde la organización se adapta a las necesidades de la tarea, donde la firme resolución de cumplir su deber rechaza todas las viejas concepciones fijadas por las normas, el tiempo, etc.

Es cierto que en el curso de esos trabajos la estima y la confianza que nuestra juventud testimonia a los hombres dispuestos a poner su capacidad al servicio de la Patria, irán acrecentándose.

El éxito de los trabajos de la vía férrea de la juventud y de otros grandes trabajos en los cuales la juventud participa o participará depende también de otra condición. Si nuestras organizaciones en los pueblos cumplen enteramente las obligaciones referentes al cultivo de las tierras, y si ellos vienen en ayuda de los parientes de los jóvenes ocupados en los trabajos. Nuestro éxito estará asegurado igualmente en el porvenir. La situación existente con este fin es de las más loables, particularmente en Serbia.

Camaradas. Por los trabajos cumplidos en el período que ha pasado desde el II. Congreso de Drvar, la juventud yugoslava ha recibido el testimonio del reconoci-

miento, el más preciado que ella ha podido obtener. En el mensaje del 1º de Mayo del Comité Central del Partido Comunista Yugoslavo, enviado a todo el pueblo yugoslavo, el decía:

¡Jóvenes y jóvenes mujeres!

El afán y el heroísmo en el trabajo que ustedes han desplegado hasta ahora han sido altamente reconocidos no solamente en nuestro país, sino más allá de nuestras fronteras. Prosigan con el mismo afán las competiciones de trabajo. ¡Sean los infatigables artesanos de la Nueva Yugoslavia y de vuestro porvenir mejor! Pro vuestro trabajo infatigable y entusiasta en la reconstrucción de nuestro país devastado, ustedes testimonian vuestra ilimitada confianza en la República Federativa Popular de Yugoslavia. Por tal actividad y por vuestros éxitos en el combate, ustedes han ganado la ilimitada confianza de vuestro pueblo."

Si recordamos el rol que el Partido Comunista Yugoslavo ha jugado antes y después de la guerra, así como durante el período de paz, en la realización de la unión y de la fraternidad de nuestros pueblos, si recordamos todo lo que el Partido Comunista ha hecho por la victoria de la democracia en nuestro país, si nos representamos que sin sus directivas y su desvelo nuestros pueblos no habrían llegado a la gloria y a la grandeza, que no habríamos conseguido victorias históricas en el curso de la guerra, que sin él esas victorias no habrían podido afirmarse y asegurar, vemos que este reconocimiento es el más alto que la juventud ha podido obtener.

Camaradas, yo pienso que podemos estar en lo cierto que el Congreso y la juventud, por sus decisiones y sus trabajos salvaguardarán esta confianza.

Los congresos que hemos tenido hasta ahora no han sido únicamente de manifestaciones de amor por la libertad de nuestro país, ellos no solamente han mencionado el total de nuestros éxitos y fijado las nuevas tareas en la lucha, ellos han contribuido grandemente a la coordinación interior de nuestras organizaciones. Esta tarea se impone tanto más ahora, que hemos salido, después de mucho tiempo, del período de las guerras donde no es posible poner completamente en orden nuestra organización. La elaboración de los estatutos de la Juventud Popular Yugoslava es una de las tareas más importantes del III. Congreso.

Se estila en todas partes elaborar todo antes que estatutos, los reglamentos, y no formar la organización que sigue basándose sobre ellos. Contrariamente, entre nosotros, se ha procedido a la inversa. La organización ha sido creada después, y no mientras tanto que hemos elaborado los estatutos. Yo pienso, camaradas, que no nos hemos equivocado sometiendo un proyecto de estatutos que contiene todos los principios de organización que han

sido aplicados durante la guerra. Si la organización de la juventud ha podido sostener 7 ofensivas enemigas y ganar en fuerza, si ella ha podido sostener el horrible terror en las ciudades no liberadas, si ella ha podido llegar hasta dos millones de miembros, si ella ha podido mientras tanto, en el corto lapso de tiempo de tres meses, reunir cinco millones y medio de días de trabajo, esos principios son buenos, que nosotros debemos adoptar y aplicarlos en los trabajos ulteriores. Pero eso no quiere decir que nosotros debemos hacer de la organización alguna cosa inamovible, que no debemos aportar algo nuevo.

Nosotros debemos enriquecer nuestra organización de nuevas formas que armonizen con las nuevas circunstancias en las cuales vive nuestra juventud. Nuestra organización y nuestros dirigentes han tenido siempre un profundo sentimiento de renovación en suerte que la misma organización jamás ha quedado en retraso al afán de nuestra juventud, sino que al contrario siempre correcta y conducida políticamente de manera correcta. Yo pienso que en ligazón con los estatutos, es necesario abordar algunos puntos fundamentales en cuestión de organización. Se ha dicho en el proyecto de estatutos que las organizaciones elementales serían formadas allá donde la juventud aprende y trabaja, en los pueblos, empresas y escuelas. En los casos excepcionales las organizaciones pueden ser formadas allá donde la juventud vive.

Mientras tanto en este Congreso, nosotros podemos constatar un hecho que significa un éxito grande de nuestra organización. Poco tiempo después de la liberación completa de todo nuestro país, no hay un solo pueblo, una escuela, una empresa, una institución, donde las organizaciones de la juventud no engloban la mayor parte de esta última que no hayan sido creadas.

Los estatutos vienen en tiempo propicio para afirmar este vasto manantial de organizaciones elementales que existen, para ayudarlas descubrir la verdadera substancia del trabajo, en suerte que cada una de ellas sea una escuela y también para hacerlas aptas para cumplir las grandes tareas a las cuales la juventud ha hecho frente. Es cierto que las estipulaciones de los estatutos que se inspiran sobre experiencias adquiridas por nuestras mejores organizaciones, por ejemplo sobre la formación de organizaciones sobre la base donde la juventud trabaja, sobre la división en grupos, sobre los desarrollos de las reuniones, etc. disminuirán de una parte el número exagerado de reuniones y de otra parte aumentarán la eficacia de nuestra organización. El principio directriz que ha prevalecido hasta ahora en esta última debe ser mantenido, es decir que no es importante tomar un gran número de decisiones, pero si ejecutarlas. Es por eso que importa reducir el número de reuniones, pero prepararlas bien, con un orden del día que no contendrá

más de 20 puntos, pero se pondrá en discusión dos o tres puntos de los más importantes. Los deberes no edben ser improvisados, deben estar bien preparados. Se ha hecho un deber de los miembros de asistir a las reuniones, de asumir y de ejecutar las tareas que la organización les asignará. De suerte, que nuestra organización será una verdadera escuela de la juventud.

En el proyecto de estatutos que se encuentra delante de ustedes, el número de la organización elemental de la juventud está igualmente indicado: es lo activo. Eso naturalmente no quiere decir que hay que reducir la organización a la parte la más activa de la juventud.

El nombre que lleva la organización elemental muestra al menos la amplitud a la que ha llegado la USAOJ y el afán al trabajo de la juventud.

Podemos adoptar sin ninguna duda esta denominación, pues ella designa al menos al espíritu laborioso y los colectivos de trabajo que se han desarrollado en nuestra organización.

(Continuará en el próximo número.)

PIZZERIA

EMIL LAVRENČIĆ

Avda. Fco. Beiró 5315
T. A. 50-3525

Krojačnica

LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-84

U. T. 50-4542

VILLA DEVOTO

Ferdinand Cotič

Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989

U. T. 50-1383

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Víctor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

G. JERKIC & P. ROJC

"HOTEL ALPINA"

Nasproti postaji "Huerta Grande"

SIERRAS DE CORDOBA

Med gotami v višini 1000 m.

ODPRTO CELO LETO,

Nekaj Besed o Reviji "Duhovno Življenje"

Sicer ni naš namen zbujaati polemik, posebno političnih ne, še manj pa verskih, čeprav bi z D. Ž., ki bi morala biti revija v resnici vredna tega imena, bi imeli gradiva dovolj za polemizirati toliko v političnih kakor v verskih zadevah. Toda v našem listu ni prostora ne za eno ne za drugo, kajti S. G. ni političen ne verski, temveč je le vez z izseljeništvom in domovino, to je, da vestno in brez potvarjanja, poročamo Slovence, ki se nahajajo daleč od rodne grude, kako naši bratje žive, gradijo in upajo v osvobodjeni domovini. Vsi vemo, koliko žrtev je zahtevala štiriletna borba našega naroda, in to je še ne dolgo od tega priznal ves svet. Vsi dobro vemo, in to vedo tudi naši prejšnji zavezniki, da je slovenski narod, skupno z ostalimi narodi Jugoslavije, vztrajal, brez zunanje pomoči, bos in gol, proti tridesetim dobro oboroženim sovražnim divizijam, ter proti domačim izdajalcem, in zmagal. In kakor smo bili z njim ko je krvavel, tako smo z njim tudi danes ko si osvobodeni gradijo boljšo bodočnost človeka dostojno življenja.

Spodbuja nas pri našem delu misel, da je večina, velika večina našega izseljenišтва z nami. Dokaz, so naše prireditve in naši naročniki, ki skrbé, da dobijo S. G. brez da bi neprenehoma okoli njih ciganili, ali jih "po Argentini sem ter tja" obiskavali z zrakoplovom, kakor to delajo drugi, ki imajo čas in sredstva, da Slovence pripovedujejo o "krvavi diktaturi" ki vlada v Jugoslaviji. Toda zaman. Gospod Hladnik ne pozna slovenskega naroda. Ne ve, da je že davno od tega ko se je otrešel hlapčevstva, da ve kaj je resnica in kaj laž, pa če tudi se jo prikaže v vseh mavričnih barvah. Več velja ena sama materina beseda, ki v pismu vabi sina domov, kjer je "svoboda, kruh in delo za vse", kakor vse številke D. Ž., tiste ki so izšle in tiste, ki še bodo.

Tudi g. Nace, o katerem bomo tudi pozneje kaj rekli, skuša olepšati D. Ž. s svojimi bajkami, ki jih je kot "junaški" domobranec, doživel v boju proti partizanom, pa jo je takoj tudi junško popihal, ko ni bilo več italijanskih fašističnih oficirjev, da bi ga ščitili. Toda g. Nace je na nekaj pozabil, namreč, da smo velika večina Slovencev šli iz domovine, samo radi fašizma, zato ga posebno Primorci prav dobro poznamo.

Vedeli smo, da graditelji nove Jugoslavije ne bodo ostali brez kritike pri inozemski "stvarni" diplomaciji, ki rada zmanjša vse kar je dobrega, in povečuje vse kar je momentalno nedostopnega. Zraven sledijo laži, klevetanja, hujskanja itd., so pač značilnosti kapitalističnega časopisja. Ko pride resnica na dan ves svet vidi, da je popolnoma drugače. Najboljši primer nam je bila Sovjetska Rusija.

V tem nič ne zaostaja tudi D. Ž., v katerem se urednik in par dopisnikov, trudijo, da bi slovenskim izseljencem dokazali, kako strašno je življenje v Sloveniji, kako preganjajo in pobivajo duhovnike, kako izkoriščajo uboge kmeta, kako delavca s silo tirajo na delo in tako dalje, in tako dalje. To se glasi, kakor obrabljena gramofonska plošča, ki smo jo pred leti bili zelo vajeni slišati, in je tako dolgočasna kakor jesenski dež. Treba je, da je čitatelj D. Ž. količkaj trezen, da spozna kako brez podlage in včasih nizkotna je vsa tista pridiga.

Socijalni preobrat v Jugoslaviji, ki ima svoje korenine v osvobodilni borbi,

je nastal po zaslugi naroda, ki je že takoj po okupaciji pokazal svojo politično zrelost. Ni pričakoval rešitve od zgoraj, temveč vedel je, da je treba proti sili zoperstaviti silo. Tisti, ki je poslušal okupatorjeve agente, ki so mu pravili: ne v gozdove, tisti je tudi slednjič srejal od njih orožje da se je boril proti lastnemu bratu.

Dogodki nam danes jasno dokazujejo, da ljudstvo ni bilo ogoljufano, temveč, da je ljudska demokracija v Jugoslaviji postala dejstvo. Ali ni mladinska proga, nova tovarna "Litostroj", agrarna reforma in druge pridobitve najboljši dokaz, da imajo narodi Jugoslavije vsa sredstva, da si zgradijo boljšo bodočnost? Morda bo kdo rekel, da je narod postal materjalističen in pozablja na Boga. Tudi to ni res, kajti ali ni bil družabni red v prejšnji Jugoslaviji pravo zatajevanje kristjanske morale? Tam kjer je izkoriščanje nižjega razreda, kjer je brezmejno bogatstvo na eni strani in velika revščina na drugi; kjer se veda smatra za škodljivo; kjer se uničuje poljske pridelke samo zato, da ostanejo cene istih visoke, pa četudi ljudstvo trpi lakoto, to je v popolnem protislovju z nauki Kristusove vere. In v resnji Jugoslaviji je bilo takih krivic v izobilju.

Angleški škof, častitljivi Hewlett Johnson, pravi v svoji knjigi da "današnji socijalni red na zapadu imenujemo kristjanizem. Toda ako ga gledam z očmi obrtnika, inženirja, podjetnika ali duhovnika, in jaz sem bil vse to, vidim da je današnji red vseskozi protikristjanski. Ne vem ali me žali bolj kot kristjana ali kot učenjaka".

Človeštvo preživlja konec one dobe, ko izginja ostareli socijalni red in se rodi nov. Ljudske množice, ki so bile stoletja zatirane prihajajo končno do veljave in ustanavljajo pravo ljudsko demokracijo. To je neizogiben proces v zgodovini človeštva, ki ga ne more ustaviti nobena sila. Poskus nacifašističnega režima ni bil nič drugega kot brutalni izbruh umirajočega sistema.

Nič bolj malenkostna se nam zde v tem pogledu, klevetanja proti novi Jugoslaviji, kjer se je narod uprl, ne samo proti okupatorju temveč tudi proti obstoječemu redu, da bo po zmagi življenje tako, da ga bo vredno živeti.

Kaj bi pomenilo vse trpljenje in žrtve, ako bi se šaloigre Krekov, Stojadinovičev in drugih povrnilo? Pomenilo bi, da so bile vse žrtve zaman.

V lanskem koledarju čitamo zanimiv prizor, ki se je zgodil v času italijanske okupacije: "Na sivem dvorišču kasarne so krožili po ozki gazi kmetje, ki so jih Italijani prignali iz Krške doline. Postaren kmet se je z bolno nogo težko pregibal in se opiral na grčevko. Med pogovorom je dvignil palico in počasi povedal: "Zdaj nas bodo gnali v konfinacijo; hišo so mi požgali, sadno drevje so mi mule obgrizle. Še eno vam povem. Če bo eden potem ko zmagamo in pridemo nazaj, poskusil s staro politiko, ga pobijem s tole palico. Nikoli ne bom ozabil, kako je Šmarski dekan zbral može in jim razlagal politiko. Onim je dejal, storite kar morete slabega. Enemu izmed možakov se je zbudila vest in je rekel dekanu, da nalašč škodovati ne gre, da bi bil to greh. Šmarski dekan pa je potolažil: ne boj se stari, zato smo mi tu. Hotel je reči fajmoštri in kaplani bodo vzeli greh naše, da boste škodovali onim kjer boste mogli."

Kmet iz Krške doline takrat še ni

vedel kako bridko resnico je povedal in do kakšnih grozot se je domovinski vojni stopnjevala ta politika, ko je "knezoškof" vzel greh naše in blagoslavljal domobranci, ki so s posebno molitvico in z nalašč za to izdelanimi ščipalkami partizanom pred smrtjo iztikali oči. In to ni samo propaganda, izvažana iz današnje Jugoslavije; preveč je jasno, da so tisti, ki nimajo preveč čisto vest, takoj pobegnili, da v tujini pišejo, da so vse to delali "rdeči".

Kdo more še verjeti tistim, ki pravijo, da v Jugoslaviji preganjajo in pobivajo nedolžne ljudi kar tako za šport? Ali so tisti duhovniki nedolžni, ki nočejo birmati mladino, ki je delala na mladinski progi? Ali so tisti menihi nedolžni, ki skrivajo tako nedolžno igračo kakor je radio oddajni aparat, da poročajo v inozemstvo vojaške tajnosti? Ali je bila Nagodetova skupina nedolžna ko je vodila sabotažne akcije? Ne! To so hujskači in lopovi, ne pa "križarji" ali "rodoljubi", ki s svojim nečednim delom škodijo narodu, za katerega pravijo, da se bori.

Monšinjor Močnik je moral radi tega zapustiti Solkan, ker so Solkanci to hoteli. To vemo točno iz pisem, ki so vedno bolj resnična kakor časnikarske

agenture, "Ameriška domovina" in goriška "Demokracija".

V vsej Jugoslaviji so zelo spoštovani dobri in pošteni duhovniki, ter ljudska inteligenca, ki je ostala zvesta narodu. Lep primer nam je Franc Finžgar, duhovnik in pisatelj enega najlepših klasičnih romanov "Pod svobodnim solncem", ki ga je "Duhovno življenje" priobčevala v argentinskem prevodu. Petinsedemdesetletnega starčka ni bilo sram podpreti Osvobodilno fronto, zato pa uživa danes ugled in spoštovanje od vsega ljudstva. Verski referent dr. Metod Mikuz se je skozi štiri leta boril v partizanskih vrstah, kjer je spoznal, kakor pravi, najboljši tovariše. Oton Zupančič, svetovno poznan kot pesnik, je lansko leto prijel za svoje delo nagrado.

Tu smo navedli samo nekaj primerov. Lahko pa bi jih našli še veliko več.

Ob zaključku naj omenimo še to, da vsa podla propaganda proti Jugoslaviji ne bo nič zalegla. Jugoslavija je ena izmed evropskih držav, ki se najhitreje dviga iz razvalin, in to je dejstvo, ki ga ne more zanikati nihče. To nam je najboljši jamstvo in dokaz, da pri tem delu sodeluje ogromna večina jugoslovanskega naroda.

Obnovljena Železnica Prvacina - Repentabor

SIMBOL LJUBEZNI IN ZVESTOBE PRIMORSKEGA LJUDSTVA
DO DO MOVINE

Zornov plug je vrgel zadnjo brazdo ob rob zarumenellega travnika. Gospodar Zorn, doma iz okolice Gorice, je rekel svojemu sedemletnemu sinu, naj odžene konja v hlev in ga nakrmi. Zorn se je vroč vlegel na zemljo. Ni se zbal prehlada. Gledal je v zamegleno sonce, ki je leglo v kraje, kjer je briško dekle obrisalo s predpasnikom mokre oči.

"Hudič naj vas vzame!" — je sam pri sebi rekel, ko je zagledal pred seboj — trideset metrov daleč — italijanske fašiste, ki so se mu režali v obraz in mu moleli pod nos bel, res bel kruh.

Zorn ni imel tako belega kruha. Roka mu je sama od sebe šla v žep in potegnila iz njega kruh, ki je bil po barvi tako tuj onemu onstran meje. Skoraj črn, je še bolj črn izgledal v njegovih belih zobeh, ko je vanj zagrizel in se z globokim vzdihom ozrl na pravkar zorano njivo.

"Le imejte ga, saj ni vaš! Kako ubogi izgledate, ko prodajate za belino kruha svojo dušo!"

Italijanski fašisti so se čudili mirnemu kmetu Zornu, ki je tako mirno in sladko jedel na svoji zemlji pridelan kruh, in so nekam zabuljeno pogledovali in zavijali oči, ko je iz Baške doline prisopihal poseben vlak.

*

S posebnim vlakom so se pripeljali v Gorico zastopniki in uslužbeni slovenske železnice. Prišli so, da vidijo osvobojeno Primorsko in da bodo pričali obnovljeni železnici od Prvacine do Repentabra.

V Gorici, postaja Sveta Gora, je sto in sto oči zahrepenelo čez preko ceste, kjer so italijanski fašisti, vsi vznemirjeni zaradi zvokov ljubljanske železničarske godbe, opletali z rokami in dajali vznemirjena navodila svojim slugam.

Ob oknu na postaji Gorica-Sveta Gora je gledala Marija Mlinar iz Ljubljane krivično mejo. Pohitela je z vlaka, da vidi "Šfrancosko" linijo. Nekaj časa je gledala preko ceste, kjer teče meja in se potem na ves glas zasmejala: "In to naj bo meja!"

Z one strani — "italijanske" — se je na dvokolesu pripeljalo mlado dekle. Bila je lepa in mlada. Melodija Kozinovega "Na juriš, na juriš!" ji je zavrla kolo. Obstala je. Na "naši" strani je zagledala prijateljico, ki je komaj sto metrov od nje doma: "Pozdravi mi Alberta!"

Slovenska beseda iz slovenske Gorice, ki še vedno trpi pod terorjem, se je spojila s smehom Mlinarjeve. Vlak je zapiskal in odpeljal potnike naprej do Prvacine, kjer so ga sprejeli navdušeni domačini.

Svojih tisoč ljudi je sprejelo potnike. Godba, pevski zbor, ki je pel pesem o delu: "... jej, uzmi kramp i radi Ljajak sam!" — so navdušeno pozdravili zastopnike oblasti, zlasti ministra tov. Lidiho Šentjurčev, in ognjevito potrdili njenim besedam, ko je izrekla priznanje primorskemu osvobojenemu ljudstvu v prvih mesecih dela in dala navodila za naprej, za boljše življenje vseh Primorcev.

V Gorici niso imeli niti časa, da bi pregledali darilo, ki so ga prinesli ljubljanski železničarji — knjige in radio, in kramp in lopata še ni končala svoje delo na Ljajaku, kjer "obračunava" primorska mladina zadnja dela na tem področju svojih zmag, ko je vlak že odpeljal iz Prvacine proti Rihembergu. Po obnovljenem viaduktu mimo prijaznih krajev, kjer so se pasle krave ob progi in ob sopihanju vlaka bežale na vse strani, mimo vasi, s katerih so vlak pozdravljale številne zastave, so bili Ljubljance prijeti z velikim navdušenjem in veseljem v Štanjelu.

Tudi v tem prijetnem kraju je vse ljudstvo pohitelo, da se skupno poveseli ob obnovljeni železnici. S srcem so pozdravili zastopnika naše vlade, tovarišico Lidiho Šentjurčev, zastopnika železnice in vjoških oblasti in ugotovili, da je s to železnico storjeno troje: domovini dajemo nov kos železnice, nov del Primorske smo zvezali z Jugoslavijo in vsa dela na železnici so bila napravljena v duhu tekmovanja ob tridesetletnici oktobrske revolucije.

Vlak je hitel veselo naprej. Drugi takoj za njim. Primorci so praznovali in kar je največ vredno, Primorci so se

zavedali, da ta obnovljena proga ni samo začetek, pač pa kašipot v lepšo bodočnost.

V Dutovljah je godba zaigrala poskočnico. Stari in mladi, ki so prišli na postajo, so navdušeno pozdravili prvi vlak po osvoboditvi. Žena v črnem in zraven nje mož, je stopila k oknu, kjer je bila naš minister Lidija Šentjurčeva. Starka je zastopnica naše vlade pogledala globoko v oči in dve roki sta istočasno pomahali v pozdrav. Prav v tem pozdravu je bilo videti, da si Primorci ne domišljujejo zaradi lepega uspeha pri obnovitvi železnice, pač pa da se veselo tega zato, ker je bila mogoča obnova železnice samo v novi Jugoslaviji, h kateri so bili pred kratkim priključeni.

Naprej v Repentabor! Od vse povsod — od blizu in daleč — ozdravljajo mahajoče roke. Ni bilo vasi, ki ne bi imela zastave in ki ne bi bila okrašena. Invalidi, tudi brez obeh nog, so se pripeljali do železnice. Vsi so se zavedali, da je ta železnica šele prvi korak v boljše in srečnejše življenje osvobojenega dela Primorske.

V Repentabru je bil tudi navdušen sprejem. Potnike z dveh vlakov so pozdravili tisoči in jih sprejeli z gostoljubjem, ki je značilno za primorsko

ljudstvo, ter jih povabili v svoje domove. Pesem zadovoljstva — pogreti s pristnim teranom — je edmevala daleč na okrog.

Nazaj grede je vlak spremljala noč. Tiho je bilo vse povsod. Vasi, ni so pred dobrimi urami pozdravljale potnike, so spale. Pripravljale so se na nov dan, ki jih čaka v naši gosodarski petletki. Primorska ima ljudstvo, pri katerem se lahko veliko naučimo: skromnosti, delavnosti, gostoljubnosti in kar je res pravega zlata vredno: zvestobe in nemajne vere, da mora priti tisti čas, ki bo združil z domovino vse tiste nesrečne ljudi, ki danes po zaslugi imperialistov še trpe v suženjstvu.

Vsi potniki iz Ljubljane so se v teh urah zaobljubili, da bodo tem našim čuvarjem zapadne meje zvesto ob strani in da jim bodo pomagali v vsem, kar bodo potrebovali!

Obnovljena železnica Prvačina-Repentabor je simbol zvestobe in ljubezni primorskega ljudstva do domovine.

Kmet Zorn — doma pri Gorici — ne bo jedel v tem letu belega kruha. Jedel pa ga bo kmalu in takrat se bo ves zadovoljen ozrl nazaj v čase, ko smo z žulji in največjim požrtvovanjem "tolkli" naš petletni gosodarski plan.

Jože Bon.

PRIPRAVE ZA GRADNJO CESTE SOLKAN - ST. PETER

GLAVNE PROMETNE ŽILE BODOČE NOVE GORICE

Ljubljana. — Mirovna pogodba je po volji zapadnih imperialistov iztrgala naš Gorški njeno najvažnejše življenjsko, prometno, kulturno in gosodarsko središče — Gorico. Mesto je ostalo brez zaledja, zaledje pa brez svojega naravnega središča.

Začasna meja pa je ustvarila težek položaj tudi ob meji sami, v tistih predelih, ki so bili prej skoraj neločljivo povezani z Gorico, danes pa so pripadli Jugoslaviji. Začasna meja med Jugoslavijo in Italijo teče pri Gorici namreč tako, da se na južnovzhodni strani takoj za št. Petrom, ki pripada Jugoslaviji, približa na nekaj kilometrov železniški progi Jesenice-Gorica-Trst in gre vzdolž nje do Solkana, kjer se počasi zopet odmika in usmerja na zapadni vršiček slovitega Sabotina. Na tem ozemlju gre proga in z njo tudi meja po kratki, približno 100 m široki soteski, ki jo na eni strani ustvarja hribček z Goriskim gradom, na drugi strani pa daleč v ozadje segajoče gričevje, katerega severni hrbet se imenuje Kostanjevica, južni pa Markov hrib. Ker je proga izpeljana tesno ob vznožju tega gričevja, pripada vsa ravnina soteske Italiji. Z njo pripada Italiji tudi najkrajša in najprimernejša cesta, ki je doslej vezala vse tiste predele, ki so od Gorice ostali v Jugoslaviji: na skrajnem severu Solkan, v sredi jugoslovanska železniška postaja z nekaj hišami v svoji okolici v kotlini Kostanjevice ležeči Rafut, ki doslej sploh ni imel naravnega izhoda niti proti Vipavski dolini in niti proti severu ter jugu, temveč edino proti Gorici, nadalje ob glavni cesti Postojna-Gorica ležeča Rožna dolina in končno na skrajnem južnem koncu predmestje št. Peter.

Če hočeš danes z vozom ali z drugim prometnim sredstvom iz Solkana v št. Peter, med katerima je približno 5 km zračne razdalje, moraš nazaj v Vipavsko dolino, mimo Kromberga in Voljše drage, da tako obideš hribe. Ta cesta in zveza pa je dolga 25 km! V Rafut sploh ne moreš z vozom ali avtomobilom. Prav tako ima Rožna dolina, ki leži v ozki od zapada proti vzhodu se raztežajoči dolini, samo

zvezo z Vipavsko dolino, nima je pa s svojima sosedoma št. Petrom in Solkanom.

Po priključitvi in začasni razmejitvi je bila zato prva naloga, omogočiti tem naseljem, kjer živi približno 10.000 prebivalcev, potrebni medsebojni stik. To še posebno zato, ker je postal Solkan upravno, gosodarsko in kulturno središče ne samo teh naselij, temveč tudi vse Goriske. V Solkanu je danes okraj, tam je gimnazija, so razni uradi, podjetja in delavnice, kjer imajo prebivalci drugih bližnjih krajev dnevno opravka in dela.

Zato je bilo sklenjeno, da se bo zgradila široka, moderna magistralna cesta Solkan-St. Peter, ki bo preko Solkanskega polja, Kostanjevice in Markovega hriba združila vsa našeta naselja. Ta cesta bo obenem glavna prometna žila bodoče Nove Gorice, mesta naše kljubovalnosti in življenjske odpornosti, ki se bo začelo graditi še letošnjo zimo na Solkanskem polju. Tu bo zraslo novo središče naše Goriske, bo nastalo mesto, ki bo prevzelo vse tiste funkcije, ki bi jih ob načrtni razmejitvi opravljala Gorica. Načrti za gradnjo Nove Gorice bodo objavljeni že prihodnje dni.

V Solkanu je danes živahno kakor v panju. Povsod se dela, gradi in proizvaja, čeprav za sedaj še v manjšem obsegu. Vsi obrtniki in vse manjše industrijske delavnice so popolno zaposlene. Ljudem se mudi, kakor da bi že danes hoteli zbrisati žalostni včera in dobiti to, kar smo drugod po Sloveniji dosegli v dveh letih svobodnega in premišljenega ustvarjanja. Povsod naletiš na razna posvetovanja, kjer pretresajo važne načrte, kjer gre za to, kaj se bo napravilo, popravilo in zgradilo, da bo življenje boljše in lepše.

Na železniški postaji železničarji marljivo obnavljajo postajno in druga poslopja, tire in razne prometne naprave. Vlaki že redno vozijo proti Jesenicam in Ajdovščini — v kratkem bo otvorjena tudi proga proti Repentabru, kar vse zbujaja "ostran" nemalo zanimanja. Nedaleč od postaje, sredi Solkanskega polja, pa stoji velika opekarna, ki že dolgo ne služi več svojemu namenu. Danes se nad njenim vhodom sveti velik napis: Gfadenbno pod-

jetje za ceste LRS—Gradilišča Gorica. V njej so našli svoj dom graditelji nove ceste Solkan-St. Peter.

Ko smo jih obiskali, da se pogovorimo z njimi o njihovih načrtih in delu, nas je čakalo majhno, a prijetno presenečenje. Veste, kdo jih vodi? Simpatični in neumorni inž. Pogačnik — ta, ki je še nedavno gradil Ljubljani novo Tržaško ceste!

"Danes pa sem že tukaj", nas je veselo sprejel. "Brez pomislekov sem se odzval, ko so mi povedali, da me kliče Nova Gorica. Prišli smo sem s tovariši že takoj po priključitvi in danes naglo organiziramo vse, kar nam bo potrebno, da bomo mogli čim prej začeti z gradnjo nove ceste, vsaj s tistim dnem, ko bodo odobrili dokončni načrti."

Najprej je bilo treba najti za tako velik aparat primerne prostore. V prenapolnjenem Solkanu jih ni bilo mogoče dobiti. Ko pa jim je bila odkazana opuščena opekarna, so se takoj lotili preurejanja prostorov, da bo v njej dovolj protosra ne samo za upravo in pisarne, temveč tudi za razne delavnice, za delavsko kuhinjo in za delavska prenočišča. Tu se zbirajo in se bodo zbirali številni delovni kadri iz vseh krajev Goriske in morda tudi od drugod, tu bodo našli delavci med delom svoj drugi dom.

"Glejte, opekarniške peči smo izkoristili za skladišča krompirja, ki ga potrebuje naša menza," razkazuje inž. Pogačnik. "Pritlične prostore preurejamo za pisarne, v prvem nadstropju pa bodo spalnice za delavce. Naša menza že kar dobro deluje. Ni pa dovolj obutve in druge opreme. Strojni park je še nepopoln, manjka nam raznih nadomestnih delov. To so naše težave, ki pa jih bomo premagali, kakor smo jih še povsod. Največja težava je še vprašanje zadostnega števila delavcev. Sprejememo vsakogar, ki je voljan priti k nam delat, saj bomo za gradnjo ceste potrebovali več tisoč delavcev. Ker bo gradnja razdeljena na tri odseke, gradimo tudi v Rožni dolini posebno naselje, za delavce, ki bodo tam zaposleni."

Število delavstva pa vedno bolj narašča. Prihajajo iz neposredne okolice, iz Vipavske doline, iz Brd, Trnovske planote in od drugod. Med tem ko smo si na dvorišču ogledovali preurejevanje opekarnice, je pristopil mlad človek in nagoovril inežirja:

"Tovariš inženir, sem lačen šofer, a svojega avtomobila nimam. Imate kaj dela zame?"

"Šoferjev imamo že precej, premalo pa avtomobilov. Znaš še kaj drugega?"

"Mehanik sem tudi."

"Odlično, kar javi se v pisarni, te bomo že primerno zaposlili!"

Ze jih je pristopilo v skupini 5 ali 6 novih:

"Tovariš inženir, nad Krombergom imamo kamnolom. Radi bi vam dobavljali gramoz, če ga potrebujete. Le vaši avtomobili bi ga morali prevažati in nekaj orodja ter smodnika bi nam morali dati."

Pogajanja so se ugodno razvijala, dokler se ni z ogledom na mestu izkazalo, da je kamnolom previsoko v hribu, kar bi prevoz gramozu znatno podražilo, razen tega pa bi tudi avtomobili zelo trpeli.

"Polščite raje kakšen kamnolom v nižini ali pa pridite k nam. V Solkanu bomo

v kratkem odprli velik kamnolom, kjer boste našli vsi dovolj dela in zaslužka."

Tako se počasi zbira armada delavcev in njihovih pomočnikov, ki bo že v bližnjih dneh naskočila novo cesto. Načrti zanj se izdelujejo, cesta se že trasira, kopljejo se sondažni jarki i nugotavljajo svojstva terena. V zapuščenem samostanu na Kostanjevici so se naselili inženirji projektnega biroja, ki preiskujejo ozemlje in rišejo načrte od jutra do večera.

"Moramo dobro premisliti, kako bomo cesto izpeljali, da bo čim krajša in da bo trajno služila svojemu namenu. Morda bomo gričevje prekoračili v serpentinah, morda bomo cesto izpeljali skozi predor, morda pa tudi skozi velike vseke. Kakor bo pač glede na vse okoliščnosti najboljše. Višinske razlike, ki jih bomo morali premagati, so znatne: št. Peter leži 80 m nad morjem, Markov hrib doseže 153 m, Rožna dolina zopet samo 84 m, Kostanjevica pa 165 m.

Pripravljalna dela pa so se že začela. Gradijo pomožno, ali kakor jo imenujejo obhodno cesto, ki bo takoj rešila najtežja vprašanja prometa med Solkanom in št. Petrom, obenem pa bo služila tudi graditeljem stalne ceste. Na pomoč so priskočili tudi prebivalcem Rafuta, ki so si s prostovoljnimi delom sami zgradili pota in kolo-voze čez Kostanjevico.

Obhodno cesto gradijo kar na treh sektorjih in dela naglo napredujejo. Rožna dolina že ima po njej zasilno zvezo s št. Petrom. Tovorni avtomobili in kmetje z volovsko vprego dovažajo gramoz, ki ga valjarji sproti stlačijo v mehko glino. Delavci marljivo kopljejo, odstranjujejo korenine in ravnaajo cistišče. Razširili so tudi že manjši most.

Čez Kostanjevico se bo obhodna cesta vzpenjala po precejšnji strmini. Tu nimajo strojev, vendar gradnja prav tako naglo napreduje proti vrhu, kjer se že sliši ropot in bučanje velikega buldožerja iz doline. Z njegovo pomočjo gre tudi delo na tretjem odseku, nedaleč od opekarnice hitro naprej.

Domačini z zadovoljstvom opazujejo vse te nagle priprave in dela. V njih najdejo prvo zadoščenje za svoje trpljenje: "Vedno smo bili prepričani, da nam bo v Jugoslaviji boljše, kakor kjer koli drugje", mi je dejala kmetica, ki se je peljala na Kras obiskat grob svojega sina - partizana. "Danes se naša vera že uresničuje in naše zaupanje v ljudsko oblast je neomajno. So še težave, toda kje jih ni? Kakor smo se znali boriti, tako moramo sedaj z vso vmo delati, prav vsi in bo življenje kmalu lepše."

PISMO IZ SOLKANA

Joško Srebrnič piše bratu Petru sledeče pismo:

Solkan, 22-XI-1947.

Dragi bratec!

Ko si mi ti pisal na 2. septembra in predno sem jaz dobil tvoje pismo se je pri nas vse izpremenilo, prej Zona A. in kar čez noč 15. septem. pa je došla naša volška in smo postali Jugoslovani. Mejo so potegnili po otročje. Sabotin je Italija, Sv. Valentin Jugoslavija, pompa Jugoslavija, žance na bregu Nordež Vila Italija, Pobera, Min, Miha Jugoslavija, Orehovec Jugoslavija, Vilče prejšnja hiša Nibrant pri mostu pa Italija. Za iti v polje delat je

Krojačnica Stanislav Maurić

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59 - 1232

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

Calle RAMON LISTA 5552

T. A. 64 - 1509

Za kalkulacije, Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja RUDOLFA STREHA — Zasebno: Calle Virgilio 2941

blok pri Munjih, torej dovoljenje za v polje. Jaz obdelujem njive od tete Tilije, smem v Italijo delat ali ne smem v Gorico v mesto, dalje ne smeš nič nesti in prinesiti, kar nespada k poljskim pridelkom. V Solkanu je postalo živo in gre vse na vse strani, torej stari Solkan postaja mesto; dobili smo urade kateri so bili prej v Gorici, po cesti vidiš vse polno novih obrazov. Solkan bo uničen, in iz njega bo postalo mesto. Če se ne boš vrnil v 5 letih domov, ti dam svet da si boš vzel enega vodnika ali da vkupiš načrt mesta da se ne boš izgubil. V načrtu je ena cesta 40 m široka, ki gre od cerkve Solkan do cerkve v šempetru skozi Panovec, torej imate vi cesto 40 m široko v Bs. Airesu? Kot si gotovo čital je 400 milijonov dinarjev za zgraditev novega mesta. Pri nas je sedaj velika stanovanjska kriza ker je le še premalo stanovanj. Dela ne manjka za nobeno stroko, kar pa dela zapreke je da delo še ni organizirano po novem in da so še primanjkljaji raznih strojev in materiala katerega si moramo nabaviti v Inozemstvu, v prvi vrsti so pa državna dela, potem pokrajinska, ter v tretji vrsti občinska in zasebna dela. Ali največja ovira je ta, da je le na celi črti premalo delavcev, posebno pa strokovnih delavcev; manjkajo v prvi vrsti zidarji in tudi izvežbani v mehaniki, kemični strok. Mizarjev Solkan ima mnogo ali za to delo izvršiti jih bo še premalo. Za v Solkan je načrt za lesni kombinat v Zadrugi vzeli bi pa vse hiše od Jerjala, Milost, Ukmarja v notranjost do Jakča, Musdorferja, da bi tam delali vsi Solkanci skupaj in ne vsak v svoji bajti kot do sedaj...

Teta je postala stra in ne more dosti okoli, je samo doma. Kaj češ 85 let. Teta Pepa je tudi bolehnja in ne dela nič, jaz imam družino 7 članov, jim kuhamo hrano in Ivo in Toni jim jo nosijo vsaki dan. Seveda je vse malo sitno ali kaj češ, je treba malo potrpeti. Nam manjka obleka in obutev ali tudi tam je drago za to zimo smo že dobri, za drugo bomo pa videli. Sladkor je v prosti prodaji po 100 Din. Za hrano že gre, čeprav ni belega kruha. Z Bogom, pozdrave od vseh skupaj Joško.

INVALIDSKO MIZARSKO PODJETJE V MIRNU PRI GORICI

7. t. m. je bila v Mirnu pri Gorici slavnostna otvoritev prvega okrajnega invalidskega podjetja, mizarske delavnice "Istok Miren". Ob slovesnosti je bila vsa vas v zastavi.

Podjetje je pričelo delati kot mizarska zadruga s šestimi delavci in tremi vajenci že 25 dni po priključitvi. Danes zaposluje 25 delavcev, med njimi pet vajencev. Invalidsko podjetje ima svojo mehanično delavnico, opremljeno s potrebnimi stroji, kjer sta zaposlena kovač in mehanik. Napredni mirenski mizarji so v opustošeni bivši mizarski delavnici, iz katere je bivši lastnik demontiral stroje in pobegnil, namestili lastne stroje.

Mizarska delavnica je razdeljena v dva oddelka. V delavnici imajo poleg ročnega mizarskega orodja tudi tračno žago in stružni stroj na električni pogon, dva manjša stroja, od katerih je eden opremljen z brusilno napravo, in krožno žago s svedrom. Ta stroja sta na električni pogon s lastnimi motorčki. Predvidevajo, da

bodo že v januarju prihodnjega leta pričeli proizvajati tudi s "Pres" strojem, ki ga bodo vili v Solkanu. Načrt za ta stroj je izdelal delavec mehanične mizarske delavnice Gaetan Russo.

Delavnica izdeluje vsakovrstno stavbeno pohištvo za obnovo, izdeluje pa tudi fino sobno pohištvo in pisarniško opremo. V tem kratkem času svojega delovanja je invalidsko mizarsko podjetje kljub začetnim težavam in pomanjkanju lesa izdelalo pohištvo za gimnazijo in okrajno poslovno zvezo v št. Petru, klopi za osnovno šolo in pohištvo za dve drugi stavbišči.

Invalidsko mizarsko podjetje bo ta teden pričelo razširjati svojo delavnico za polituro in finejšje izdelke, ki bo obsegala 150 kv. m prostornine. Prizidek bivšega skladišča lesa je že pokrit. Zgradili bodo samo vmesne stene med nosilci ostrejša in napravili tlak. Prihodnje leto bodo pričeli graditi večje stavbišče za lesni kombinat in avtokaroserijo. Nabavili bodo tudi nove stroje in pričeli z obsežnejšim obratovanjem ter tako dvignili svojo proizvodnjo, katere prebitek bo šel v invalidski sklad. Osnovali bodo tudi druga gospodarska podjetja za vzdrževanje vojnih vdov in sirot. Sekretar okrajnega združenja vojnih invalidov tov. Benčina Danilo je ob slovesnosti v svojem referatu predložil zbranim velik pomen invalidskih gospodarskih podjetij. Proslavo so zaključili z nastopom mirenškega pevskega zbora, godbe in ljudskim rajanjem. (Tanjug.)

POBALINSKA IZZIVANJA

V gostilno blizu tramvajske postaje v Rojanu je pridiviljo sedem pobalincev. Vsi so bili pijani. Pričeli so vpiti "fuori i scilavi". Tudi na drug način so psovali navzočne Slovence. Ko pa je očitni vodja pobalincev uvidel, da jo bodo izkupili, je pobegnil, za njim so zdirjali tudi ostali pajdaši. Podoba je, da so bili pobalinci nalašč poslani v to gostilno kot provokaterji, da bi povzročili nered.

ČEŠKOSLOVAŠKI IZVOZ SKOZI REKO IN TRST

Češkoslovaška stopa zopet v ospredje kot pomembna izvozna država v prekomorski trgovini. Zaradi še ne popravljenih pristaniških naprav v Hamburgu prihajata za češkoslovaško zopet v poštev obe južni pristanišči Trst in Reka. Železniški konferenci v Pragi in Opatiji kažete, da pojde znaten del češkega izvoza preko teh dveh pristanišč. Češkoslovaška se je posluževala tržaškega pristanišča že pred vojno, vendar je Reka trenutno zanjo prikladnejša. Seveda ni s tem rečeno, da se v bodočnosti češkoslovaška ne bo posluževala tudi Trsta za svoj prekomorski promet in trgovino. Četudi je danes v Trstu prepotrebna tranzitna trgovina predvsem s Češko, Madžarsko in Avstrijo, bi gotovi italijanski gospodarski krogi v Trstu najraje odvrnili ves promet iz tržaškega zaledja k italijanskim pristaniščem, predvsem k Benetkam. Značilno je, da jih pri tem podpirajo nekateri odločujoči činitelji pri anglo-ameriški vojaški upravi. Ta politika pa je zgrešena in pogubna za razvoj tržaškega gospodarstva. Kljub obnavljanju prometa v reški luki ne teži Jugoslavija po oškodovanju Trsta, kar jasno dokazuje potek konferenc v Pragi in Opatiji.

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA

JOSE RADAN

Bernaldez 1550

Buenos Aires

TRADUCTOR PUBLICO

Esloveno, servio-croata, checoslovaco y demás idiomas europeos. Extracciones de partidas para jubilaciones ferroviarias y para el Instituto Previsión Social.

SAN LORENZO 937

ROSARIO (STA. FE)

Gradnja prekopa za podaljšanje plovnosti Save do Ljubljane

Ladja je od nekdaj najcenejše prevozno sredstvo. To ne velja samo za pomorske, temveč v enaki meri tudi za rečne ladje. Rečna prevozna sredstva so za vsako tono prevozne zmogljivosti za 75% cenejša kakor železniška prevozna sredstva, ker je razmerje med koristno in mrtvo težo mnogo ugodnejše (pri železniških prevoznih sredstvih odpade na mrtvo težo, to je na težo vozila, okrog 60%, pri rečnih ladjah pa le 20%). Vrh tega je mogoče pri ladjah uporabiti bolj gospodarske pogonske stroje, ki trošijo manj kuriva. Materialni stroški prevoza znašajo komaj eno četrtno materialnih stroškov prevoza na železnicah. Za enako prevozno storitev je treba tudi neprimerno manj zaposlenega osebja. Pri vsem tem je prevozna zmogljivost vodne poti neprimerno večja. Na velik rečni tovarnjak (šlep) se lahko naloži 30, 60 ali 70 vagonov, pa tudi 100 vagonov blaga. Vlačilec pa vedno vleče več takih tovarnjakov in lahko naenkrat prepelje toliko blaga kakor 3 do 6 težkih tovarnih vlakov.

Te velike prednosti, ki jih nudi notranja plovba pri izvrševanju transportnih nalog, prihajajo zlasti do izraza v tistih primerih, kjer ni potrebna večja brzina prevoza in kjer gre za množično blago (premog, ruda, žito, les, mineralno olje, gradbeni material), ki se najlažje mehanično preklada in ki najbolj obremenjuje železnice.

Kraji ob plovnihih rekah in prekopih so ostalim krajem ob isti plovni mreži tarifno zelo blizu, mnogo bliže kakor marsikateri ne ravno oddaljeni drug kraj, ki je dosegljiv le po železnici. Znano je, da je šlo pred vojno žito iz Jugoslavije v Zapadno Evropo po Donavi do Črnega morja, tu so blago naložili na morske ladje, ki so tovor peljale po Črnem morju skozi Dardanele, Sredozemsko morje, Gibraltar in okrog Španije, Belgijo ali Nizozemsko. Navzlic izredno dolgi poti in potrebi prekladanja blaga so bili prevozni stroški bistveno cenejši kakor po železnici.

V prejšnji Jugoslaviji nismo znali izkoristiti velikih možnosti, ki nam jih nudijo naše reke za prevoz množičnega blaga. V teh 25 letih se je splošna dolžina plovne mreže celo zmanjšala, namesto da bi se povečala. Vsa večja regulacijska dela z vsemi plovnimi prekopmi, ki jih imamo, so bila izvršena pred prvo svetovno vojno. Slabo gospodarstvo z našo plovno mrežo je imelo za posledico, da je danes na mnogih odsekih plovba pri nizki vodi otežkočena ali celo onemogočena. To velja, zlasti za Savo, ki ima največji pomen za notranjo plovbo. Na Savi so bile v zadnjih desetletjih izvršene le manjša dela, ki pa pogosto niso bila zadostna, da bi preprečila nadaljnje poslabšanje te važne plovne poti. Kot posledica prekomernega izkoriščanja gozdov so hudourniki nanesli v naše reke velike

količine gramoza in peska, ki je v zadnjih desetletjih precej zasul tudi struge naših ravninskih rek. Ob visoki vodi so naše velike reke pričele rušiti obrežja in si utirati nove struge. Drugod so nastale plitvine, ki ob nizki vodi onemogočajo vožnjo s polno naloženimi tovarnjaki.

Petletni plan pomeni za našo notranjo plovbo revolucionaren prelom. V tej petletki se bo celotna industrijska proizvodnja povečala na skoraj petkratni predvojni obseg. Samo proizvodnja premnogo, čigar prevoz najbolj obremenjuje železnice, se bo dvignila od predvojnih 6 na 16 in pol milijona ton. Čeprav je v planu predvideno, da bomo v petih letih zgradili 1900 km novih železnic, podvojili tir na dolžini 477 km, izročili prometu 200 novih lokomotiv in 14.650 novih tovarnih vagonov ter docela obnovili stari vozni park, da se bo prevozni učinek na železnicah lahko povečal na 250% predvojnega prevoznega učinka, moramo stremeti za tem, da čim večji del prevoznih nalog prevalimo na notranjo plovbo, ki je vrhu tega cenejša in racionalnejša. Z nadaljnjim razvojem proizvodnje v naslednjih petletkah bo dobila notranja plovba še mnogo večji pomen. Izgraditev naših plovnihih poti zahteva seveda velike in dolgotrajne investicije, ki pa se bodo tem bolj izplačale, ker bomo s tem omogočili tudi uresničenje drugih izredno važnih nalog, predvsem melioracijo obsežnih zemljišč (izsušitev, namakanje, obramba pred poplavi in pa izkoriščanje vodnih sil.

Da bomo pravilno izkoristili velike prevozne možnosti, ki jih nudijo naše reke, bomo v prvi petletki po planu obnovili zanemarjene plovne poti na Donavi, Savi in Dravi ter na plovnihih pre-

**MIZARSKA DELAVNICA
"LA PRIMERA"
PETER JONKE**
Lastnik:
Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.
**PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA**

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"
Hostar Antor
Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

**Dr. SANTIAGO DOMINGO
ZARICH**
K rukični zdravnik
Notranje bolezni za ženske in otroke
ROSARIO
Córdoba 6217 T. A. 94223

PISALNE IN RAČUNSKÉ STROJE

Prodajam, kužujem ter izvršujem vsakovrstno popraviljanje v tej stroki.

ANTON VOGRIČ

Esmeralda 633 - III n. O.
T. A. 31 - 1774

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN

Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58

U. T. 70-6112

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIČ

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

kopih. Predvsem bomo uredili plovno pot na Savi od Beograda do Siska. Razen tega bomo izvršili orjaška vodogradbena dela, da ustvarimo nove možnosti za notranjo plovbo in omogočimo melioracijo najbolj plodnih predelov naše države.

Največja dela, ki so predvidena v prvi petletki, so: gradnja melioracijsko-plovnega prekopa Donava-Sava-Donava, regulacija Drine za plovbo v prvi etapi in gradnja plovno-melioracijskega prekopa Sisak-Zagreb-Podsused. S temi deli se bo plovna mreža naše države povečala za 200 km ali za 10%; pri tem pa ne štejemo v skupno dolžino nove plovne mreže onega dela prekopa Donave-Tisa-Donava, ki bo le rekonstruiran in ureden za plovbo velikih tovornjakov do 1000 ton (od Bezdana do Tise). Nadalje bomo v prvi petletki zgradili nove pristaniške naprave, nove ladjedelnice ter dvignili in usposobili za plovbo 350 potopljenih plovnih objektov. Zgradili bomo nove vlačilce z 20-400 Ks vlečne sile in nove tovornjake z nosilnostjo 57.300 ton.

Znaten del tega plana smo že pričeli izvajati. V Beogradu je že zgrajeno veliko rečno pristanišče s skladišči, žerjavi in drugimi napravami za avtomatično prekladanje blaga. Ko bo ureden prehod skozi sotesko Donave pri Džerdapu, bodo v beograjskem pristanišču lahko pristajali tudi srednjevelike morske ladje. Z velikim uspehom smo letos pričeli dvigati in obnavljati potopljene rečne plovne objekte. Obnovili smo rečne ladjedelnice in pričeli graditi nove.

Pripravljalna dela za gradnjo plovnega prekopa Donava-Sava-Donava so že izvršena, prihodnje leto pa se bodo v velikem obsegu pričela dela za gradnjo tega prekopa, ki bo obvaroval našo najplodnejšo zemljo v Bački in Banatu pred poplavi (z odvajanjem vode) in pred sušo (z namakanjem), tako da bo zagotovljen vsako leto obilen pridelek.

Medtem ko je prekop Donava-Sava-Donava v prvi vrsti melioracijski prekop, ki bo vrhu tega koristil plovbi kot dragocen nameček, bo prekop Sisak-Zagreb-Podsused prvenstveno plovni prekop, čeprav bo hkrati služil tudi melioraciji Odranskega polja.

Sedaj je Sava plovna samo do Siska. Že prej je obstojal načrt regulirati oziroma kanalizirati Savo od Siska navzgor, da bi se podaljšala plovna pot do velikega gospodarskega središča Zagreba. Ta prvotni načrt pa je bil zavržen, ker je regulacija Save na poti od Siska do Zagreba težavna. Sava je na tem odseku zelo vijugasta. Treba bi bilo te vijuge presekat, nato pa čakati vrsto let, da se tok reke stabilizira. Tudi pozneje bi bile ob visoki vodi težave za plovbo, ker bi morali odpreti pregrade, da se odteče voda. Vsem tem težavam se bomo izognili s tem, da bomo zgradili prekop od Siska do Opatovca, ki se bo deloma naslanjal na tok reke Odra. Z gradnjo tega prekopa pa bo vrhu tega omogočena melioracija (odvajanje vode, namakanje) 20.000 ha obsegajočega ozemlja med Odro in Savo, ki je vsako leto izpostavljeno poplavi. Področje na desnem bregu Odra, ki je v glavnem zaraščeno z gozdovi, pa bo imelo ob poplavih nalogo zadržati odvečno vodo iz Save in Kolpe, dokler ne preneha nevarnost poplave.

Prekop se bo odcepil od Save nad

Podsusedom, nakar bo v loku obšel področje južno in južnospadno od Zagreba. To je potrebno, da ne bi gradnja prekopa neugodno vplivala na režim talne vode na tem področju, od koder se oskrbuje zagrebški vodovod s pitno vodo. Od Velike Mlake bo prekop izpeljan skoraj v ravni črti do Siska in se bo zopet združil s Savo severno od izliva Kolpe.

Od Velike Mlake bo izpeljan stranski prekop proti severu, na koncu tega stranskega prekopa pa bo zgrajeno zagrebško pristanišče. Ta stranski prekop bo hkrati služil za napajanje celotnega prekopa iz Save. V ta namen bodo zgrajene posebne naprave. Ob izlivu Odra v Kolpo pa bo potreben še jez, da bo mogoče regulirati odtok vode iz poplavnega področja Odra.

Ker je treba računati z velikim prometom na tem prekopu, bo struga prekopa iz Save. V ta namen bodo zgrajene posebne naprave. Ob izlivu Odra v Kolpo pa bo potreben še jez, da bo mogoče regulirati odtok vode iz poplavnega področja Odra.

Ker je treba računati z velikim prometom na tem prekopu, bo struga prekopa zgrajena za plovbo velikih tovornjakov do 1000 ton nosilnosti pri najnižjem vodnem stanju, širina prekopa pa bo omogočala srečanje taki ladij na vsakem mestu. Po približnem računu bodo znašala celotna zemeljska dela okrog 10 milijonov kubičnih metrov izkopanega in vgrajenega materiala. gradnja prekopa bo torej zahtevala še enkrat toliko zemeljskih del kakor mladinska proga Šamac-aSrajevo. Vendar je upoštevati, da bo mogoče ta dela v velikem obsegu mehanizirati.

Ker mora biti prekop od Siska do Zagreba v dolžini 30 km zgrajen v prvi petletki, so že letos pričeli geološko in pedološko raziskovati teren, da določijo končno traso prekopa. V zvezi z izdelavo načrta za razmestitev industrije na področju aZgreba, ki je že v ključni fazi in že upošteva gradnjo prekopa, lahko nastopijo le še manjše korekture glede poteka trase.

Drugi del prekopa od Velike Mlake do Podsuseda oziroma do Bregane ob hrvatsko-slovenski meji do zgrajen v naslednji petletki vzporedno s vzporedno s kanalizacijo Save do Krškega in z gradnjo dolinskih pregrad oziroma električnih hidrocentral na Savi od Krškega do Ljubljane. Te dolinske pregrade bodo zgrajene tako, da bo omogočeno dviganje ali spuščanje ladij v posebnih, v ta namen zgrajenih bazenih. Tako bo v zvezi z izkoriščanjem vodnih sil Save omogočena tudi plovnost gornjega toka Save in podaljšana plovna pot do Ljubljane.

Ko bodo ta velika dela izvršena, bo plovna Sava povezala tri najvažnejša gospodarska središča naše države: Beograd, Zagreb in Ljubljano. To bo velikega pomena za naš nadaljnji gospodarski razvoj, zlasti pa za gospodarski razvoj Ljubljane, saj bo potem imela Ljubljana odprto vodno pot na vzhod ne samo do Zagreba in Beograda, temveč tudi dalje po Donavi do Črnega morja, kar bo posebno važno glede na rastočo blagovno izmenjavo s Sovjetsko zvezo in z ostalimi balkanskimi državami. Po vodni poti bo Slovenija lahko dobivala zlasti žito iz Vojvodine, izvažala pa bo lahko po Savi les, premog in drugo množično blago.

Že v prvi petletki bomo izvršili tudi

regulacijo Drine v prvi etapi do Zvonika, kjer smo že pričeli graditi veliko električno hidrocentralo. S kanalizacijo Bosne do Sarajeva pa bo tudi glavno mesto LR Bosne in Hercegovine skupaj s srednjobosanskim rudarsko-industrijskim bazenom povezano s sistemom vodnih cest za notranjo plovbo. Končno se bo z zgraditvijo prekopa Vukovar-Šamac vodna pot iz Bačke in Banata v smeri proti Bosni in proti gornjemu toku Save skrajšala za 450 km. Tako si bomo v bodočnosti, ki ni več daleč, zgradili sposoben in soliden sistem plovne mreže, ki bo prevzela velik del prevoznih nalog in bo omogočila nadaljnji gospodarski polet in napredek naše države, s tem pa tudi zboljšanje življenja vsega našega delovnega ljudstva.

(“Slovenski Poročevalec”)

JUGOSLAVIJA POVEČAVA SVOJO TRGOVSKO MORNARICO

V prejšnjem letu se je jugoslovanska trgovska mornarica povečala za štiri nove ladje.

Eden od teh parnikov je Radnik, o katerem se je že večkrat pisalo in govorilo. Ta parnik je že prepeljal večje število povratnikov v domovino.

Drugi je Partizanka. Tudi o tem se je že mnogo pisalo ter se pričakuje, da bo v kratkem prispel v tukajšnje pri-

stanišče, da odpelje domov tudi naše ljudi iz Južne Amerike, ki se žele povrniti.

Parnik ima prostora za 700 oseb. Nadalje je parnik Jajce, kateri je namenjen za prevažanje petroleja. Ta parnik ima 9.700 ton in vozi 11 in pol milje na uro.

Četrty parnik pa je Borac. Ta parnik je tipa “Victory” in razvija hitrost 17 morskih milj na uro. Nosi 10.700 ton, zgrajen pa je bil 1945 leta in spada med najmodernejše parnike.

JUGOSLAVIJA DOBI OD NEMČIJE PARNIKE

Jugoslavija dobi na račun vojne reparacije od Nemčije pet parnikov.

Od teh petih parnikov sta 2 že priplula v jugoslovanske luke, dočim so trije še v popravilu.

Dospela sta Lošinj od 7.600 ton in Šabac od 4.855 ton. Ostali trije: Bosna od 12.253 ton, Topuško od 3.410 ton in Vis od 3.140 ton pa bodo takoj dopluli v jugoslovanska pristanišča, ko bodo usposobljeni za vožnjo.

Jugoslavija hoče zgraditi, povečati in modernizirati svojo trgovsko mornarico brez tuje pomoči in jo postaviti na tako višino, da bo zamogla služiti gospodarskim potrebam države.

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

PRODAJALNA - TOBAKARNA

Prodaja raznih časopisov, revij, slaščic ter raznovrstnega moškega in ženskega perila.

VLADIMIR BENKO

Avda. Francisco Beiró 5709

VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA V MUNRO

JANKO POLIAK

Itazalagó 4267 MUNRO

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atended: Lunes - Miércoles y Viernes Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

“ALMACEN”

PETER ČUČIĆ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

Dr. Hinko Halpern

Specijalist notranjih bolezni Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure San Martín 955 - 1 nad. - dep. C U. T. 32-0285 in 0829

Dr. A. Kirschbaum Dra. María Kirschbaum

ZOBOZDRAVNIKA LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakevrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vagal Avda. Forest Tel. štev. 54 - 4850)

Stavbinska Kovača

G. ŠTAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443 Florida, FCCA

FABRICA DE MOSAICOS ALBERTO GREGORIĆ

Venta de materiales de construcción

Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5323

TISKARNA

Rudolf Zivec

SARMIENTO 40 Caseros T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postrože.

Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltram DONATO ALVAREZ 2288 Buenos Aires

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA JESTVIN

“TRISTINA”

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC 25 de Mayo 2606 CORDOBA

HERRERIA DE OBRA HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720

Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR MARIJ MEDVEŠČEK

Guevara 525 U. T. 54-0624

Quesería y Fiambrería “LA IBERICA”

de Cuervo y Fernández

Avda. Fco. Beiró 5399 - U. T. 50 - 8563

RAZPRODAJA KRUHA

TROBEC GUSTIN

Dovajam na dom

Heredia 477 U. T. 51-7165

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Deck Sudu

Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8337

Inozemski Glasovi o Novi, Prerojeni Jugoslaviji

JUGOSLAVIJA JE DRŽAVA POLNA ŽIVLJENJA!

Britanski časopis "Reynolds News", ki izhaja v Londonu, je objavil članek, ki ga je napisal angleški narodni poslanec A. Dryberg o vtisih, ki jih je dobil s potovanja po novi Jugoslaviji. Med drugim pravi v članku, da je življenjski standard jugoslovanskega delovnega človeka vsak dan boljši. Mnogo predmetov je že v svobodni prodaji. Socijalne reforme in socijalno skrbstvo sta na višini. Tudi skrb za najmlajšo mladino (pionirje) je velika. V Beogradu imajo pravo pionirsko mesto. Mnogi pravijo, da takega mesta najmanjših nikjer na svetu niso videli. Jugoslovanska mladina se živahno udejstvuje na vseh poljih. Mnogo je v Jugoslaviji takozvanega prostovoljnega dela. Inozemci so presenečeni nad tem prostovoljnim delom, ki je opravljeno s tako velikim veseljem in poštovanjem. Preseneča tudi hitrost v obnovi in v novi izgradnji, dasi poteka jo vsa ta dela v okviru petletnega gospodarskega načrta. Če mnogi sovražniki ali nevedneži v inozemstvu prikazujejo jugoslovansko "petletko" kot propagando ali "stvar" na papirju, potem je treba zabrusiti vsem tem lažnjivcem v obraz, zakaj jugoslovanska petletka ni propaganda temveč stvarnost, ki se ji čudijo in jo občudujejo vsi. Dryberg končuje svoj članek z analizo političnega in gospodarskega položaja v Jugoslaviji ter pravi dobesedno: "Jugoslavija je država polna življenja! Saboterji in hujskači nimajo nobenega upanja, da bi uspeli v tej deželi s svojim kakršnim koli delovanjem! Jugoslovanski delovni ljudje so trdni, prekaljeni in verujejo v samega sebe!" ("Prosveta")

TOVARNA PENICILINE

Iz Beograda poročajo, da so prispele iz Kanade vse priprave za tovarno peniciline.

Ta tovarna bo edina te vrste na Balkanu in bo mogla zadostiti vsem potrebam v pogledu peniciline v Jugoslaviji.

Graditev tovarne se ima pričeti v prvih mesecih tega leta.

ZGRADBA DELAVSKIH HIŠ V ZAGREBU

Pomanjkanje delavskih hiš se pozna po vseh večjih mestih, tako tudi v Zagrebu. Da se temu opomore se bo po petletnem načrtu začelo z zgradbo delavskih stanovanj za 5500 delavcev. Za prva dela je določenega kredita 100 milijonov dinarjev.

Poleg stanovanjskih hiš predvideva se tudi zgraditev prostorov v kulturne svrhe in delavskega sindikata. Na tem prostoru bodo napravljeni obširni parki, športna igrišča in gledališča in kinematografska dvorana.

KOROŠKI SLOVENCJI ZAHTEVAJO POVRNITEV IMOVINE

Širši odbor Zveze izseljenih koroških Slovencev, ki je pred kratkem zasedal v Celovcu, je sklenil odločno zahtevati od avstrijskih oblasti, da se takoj preceni škoda, ki so jo ti izseljenci utrpeli, ko so bili nasilno izgnani s Koroške, da se jim to škodo povrne in nadoknadi ter takoj zopet vrne imovino.

PONEMČEVANJE KOROŠKIH SLOVENCEV

Na Koroškem so sicer odprli v nekaterih krajih dvojezične šole. Toda te šole so prav zaprav kakor nalašč za ponemčevanje slovenske mladine.

V Božjem grobu pri Pliberku je postavljena za učiteljico Nemka Hilda Ernfeldner. Ona ne uči otroke slovensko, ker ne zna in tudi noče. Pač pa zahteva od slovenskih otrok, da z njo ponavljajo v nemškem jeziku: "Jugoslavija je naš sovražnik." Otroci se sicer temu upirajo, toda ne morejo ničesar, ker učiteljico nemške oblasti ščitijo.

Nič boljše ni tudi v drugih krajih, kjer so ustanovljene dvojezične šole.

OBNOVA V CELJSKI OKOLICI

Okraj Celje - okolica je bil v vojni zelo prizadet. Stanje v vojni poškodovanih objektov je naslednje: 270 popolnoma in 280 delno poškodovanih stanovanjskih zgradb, 331 popolnoma in 109 delno poškodovanih gospodarskih poslopij, 152 popolnoma in 33 delno poškodovanih malih zgradb. V letu 1945-46 so obnovili 177 popolnoma in delno poškodovanih stanovanjskih stavb, 417 gospodarskih poslopij, 166 malih zgradb, razen tega so dogradili do strehe 93 stanovanjskih stavb, 82 gospodarskih poslopij in 19 malih zgradb. Na vseh nedograjenih stavbah so naadljevali z zidanjem v letu 1947, tako da je izvršene koncem leta 1947. okrog 55 % celotne obnove. Investicijskega kredita Okrajnega LO so porabili za obnovo podeželja leta 1947. 4 milijone 300.000 din. Kredit je bil razdeljen med 10 obnovitvenih zadrug, katerih naloga je smotrno razdeljevati kredit, kakor tudi gradbeni material med svoje člane. V teku letošnjega leta

ta je na predlog Predsedstva vlade LR Slovenije izvršena reorganizacija poslovanja obnovitvenih zadrug. V nasprotju s prvim letom obnove, ko so delili kredit in material, ne oziraje se na gmotno stanje zadrugnikov, so sedaj začeli dodeljevati pomoč predvsem revnejšim slojem. Med najbolj prizadete kraje spadajo v Celju-okolica Planina, Št. Vid, Marof in okoliške vasi, ki so bile požgane v času narodno osvobodilne borbe. Prebivalstvo teh krajev je s prostovoljnim delom mnogo doprineslo k izvedbi obnove. Iz kredita za obnovo podeželja so letos zgradili tudi pet sadnih sušilnic. Za obnovo šol pa je bil posebej določen znesek 1 milijon 770.000 din, s katerim so obnovili 19 šolskih poslopij. Delo pri obnovi je znatno oviralo pomanjkanje gradbenega materiala, kar se je ob koncu leta znatno zboljšalo. Planina je še sedaj v veliki stanovanjski stiski. Učinek dela je v primeri s porabljenim kreditom v letu 1947 za štirikrat večji, kar je pripisovati zaslugi prostovoljnega doprinosu. V celoti kredit za leto 1947, ne bo izkoriščen. Vzrok temu je v zakasnitvi gradbenega materiala. Za celjski bazen je bila nakazana opeka iz Murske Sobote in Maribora, čeprav so imele celjske opekarne dovolj tovrstnih izdelkov, kar je neekonomično in nerazumljivo. Popolno obnovo podeželja bodo izvedli šele do konca prve petletke. Potrebne bodo še znatne količine gradbenega materiala, med drugim: 4704 kvadr. metrov stekla, 1.216.000 kg cementa, 2.670.000 komadov navadne opeke, 393.000 komadov vodikov, 1.449.000 strešnikov itd.

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigro. Prevoz s postaje Tigro FCCA. do Recrea in nazaj. Lastnik

BRATA ROVTAR
Tigre FCCA. — T. A. 745 - 539
Rio Carapachay

SLOVENSKA BABICA

Flomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 25-3389. Buenos Aires

F. HRADILAK

FIAMBRERIA — Puesto No. 8
Mercado "Las Magdalenas"
Fco. Beiré 5276 — T. A. 50-6990

Krojačnica "Gorica" Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal
T. A. 50 - 9357

MECANICA y ELECTROTECNICA E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

FARMACIA "SOLER"

Servicio nocturno de urgencia
Avda. Fco. Beiré 4984 U. T. 50-2079

Reinaldo Wasserman MEDICINA

Nazca 2381 U. T. 50-22

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

STANKO MIHELJ
Charcas 3120 U. T. 72-495

TRGOVINA JESTVIN

"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 5651 - U. T. 64-150

HERRERIA DE OBRAS BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67 - 6250
Buenos Aires

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos

MOISES GERBIEZ
Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

Zobozdravnika Bra. Samoilović

Dr. Feliks Falicov
Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDER
Andrés Feroysa 3965 U. T. 61-2260
Buenos Aires

ZELEZO-BETONSKO PODJETJE RUDOLF KOMEL

ZA NACRTE IN PRERACUNE
Bernaldes 1655 U. T. 67-1411

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče PODGORNIK FRANC

Warnes 2113 La Paternal

TOVARNA POHIŠTVA VINKO ROGELJ

BLANCO ENCALADA 349-261
VILLA ESCABO U. T. 652-0122

MERCERIA Casa "LA FAMA"

ARTICULOS REGIONALES

BAJZER

Buenos Aires 672
Córdoba — CORDOBA

KROJAČNICA CIRIL PODGORNIK

Tinogasta 5206

MERCADO

"Las Magdalenas"

CARNICERIA — RAUBAR
Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiré 5276

RESTAVRACIJA IVANČIČ RUDOLF

Añasco 2622

TRGOVINA JESTVIN Srečko Turel

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

Talleres Gráficos "CORDOBA"
Gutenberg 3360 — 24-1-1948

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIKA

VILLA A. GIARDINO Est. Thea
HUERTA GRANDE — T. A. 43

STAVBENI KOVAČ FRANC ČOHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIČ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires
T. A. 30 - 8228

BAZAR "DANUBIO" D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

RESTAVRANT "ČAVEN" IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931 Bs. Aires